

Sihelník

Číslo 3/2024

Ročník XXIV.

Bezplatné

Obecné noviny občanov a rodákov obce Sihelné

Kristus sa na Vianoce rodí ako „Svetlo zo Svetla“

Milí čitatelia, určite všetci poznáte príslovie: Pod lampou býva najväčšia tma. A my si tej tmy na Islande práve teraz, v decembri, užívame najviac, lebo polárna noc dosahuje svoj vrchol. V tých najkritickejších dňoch je tma až 20 hodín denne a len na tri – štyri hodiny sa rozvidnie. Ale 21. decembra, o pol noci, dostane tá tma obrovskú ranu pod pás a deň sa začne veľmi rýchlo predlžovať.

Všetci vieme, že je však aj iná, ešte horšia tma, a to je tma nášho srdca. Žiaľ, najviac sú ňou postihnutí okrem nás samých, práve tí, ktorí sú nám najbližšie. Neveríte? A veru je to tak. Sme ochotní a schopní zachraňovať ľudí po celom svete a veľakrát tí najbližší tej podpory potrebujú najviac, ale im sa jej nedostáva.

Islandania majú zvlášť v týchto tmavých dňoch po dome množstvo zapálených sviec a najviac ich kladú do okien. A jedna z odpovedí na otázku,

prečo to robia, je: „Aby si ku nám trafil, aby si sa nestratil a nezatúlal v tme. Aby si vedel, že tu si doma, že sem môžeš kedykoľvek...“

Veľmi sa mi páči iniciatíva, ktorá nás nabáda modliť sa a myslieť nielen na tých tam, kdesi ďaleko, ale zvlášť na konkrétnych ľudí, ktorí žijú v našom okolí. Áno, najviac sa modlíme za svojich rodičov, súrodencov, deti, vnúčence, susedov, človeka, ktorého stretávame na ceste do roboty. Aby sa z tej „mojej lampy“ svetlo „lialo“ veľkým prúdom

na nich a do celého okolia. K tomuto sa rozhodnime, lebo sme k tomu pozvaní samým Kristom, ktorý sa na Vianoce rodí ako „Svetlo zo Svetla“.

A k tomu rád udelím každému jednému z Vás, milí Sihelnania, aj svoje požehnanie - a samozrejme po islandsky:

Blessi yður almáttugur Guð, + Faðirinn, + og Sonurinn + og hinn Heilagi Andi. Amen

S vďačnosťou a milou spomienkou na Vás **Dávid B. Tencer**,
kapucín, reykjavický biskup

Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc alebo predvianočné zvyky

Advent – čas očakávania, stíšenia a tradícií. Odpradávná sa spájala s prípravou na najkrajšie sviatky roka, ale aj s rôznymi magickými obradmi, ktoré mali ochrániť domácnosť a rodinu, privolať zdravie, šťastie a hojnosť. V nasledujúcich riadkoch sa vydáme na cestu do minulosti, aby sme odhalili tajomstvá tradícií našich predkov.

Prípravy na Štedrý deň sa začínali už na začiatku adventu. V dnešnej dobe myslíme hlavne na moderný adventný veniec a bohatý adventný kalendár. V minulosti však gazdinky doma vyčarili vianočnú náladu o niečo skromnejšie – vôňou medovníkov. Tie počas adventu stihli zmäknúť a následne ich rodina povešala na stromček ako vianočné ozdoby. Advent dnes vnímame najmä ako čakanie na príchod Ježiška či začiatok cirkevného roka, no naša kultúra je úzko spätá s poverčivosťou, a preto ho naši predkovia považovali najmä za magické obdobie plné nadprirodzených síl, ľudových povier, tradícií, stríg, veštenia a vinšovačiek.

Aby sa ľudia počas adventu mohli stíšiť, potrebovali sa predtým poriadne vyjašiť. Prvým bosoráckym dňom bol 25. november. Ľudia sa poslednýkrát zabavili na katarínskej zábave a potom nasledovalo 4-týždňové ticho – zahĺbenie sa do seba, zmierenie duše a zmierenie s ostatnými.

Nasledoval deň svätého Ondreja, deň plný neplechů a ľúbostnej mágie. Chlapci si v tento deň robili rôzne žarty, aby sa pred príchodom adventu ešte poriadne zabavili. Slobodné dievčatá sa rôznymi spôsobmi snažili zistiť identitu svojho budúceho manžela. Keď si dievčina vložila na noc pod vankúš pánske nohavice, mali sa jej v sne zjaviť jeho oči. Taktiež liali olovo cez kľúčovú dierku do studenej vody. Stuhnuté olovo malo pripomínať profesiu budúceho milého. Kniha predstavovala učiteľa, pracovný nástroj zase roľníka. Svoju tradíciu malo aj trasenie plotom. Na Ondreja v noci dievčatá vybehli k plotu a zatriasli ním. Pri tom odriekali: „Trasiem plotom, nikto nevie o tom,

len sám Pán Boh z neba, že mi muža treba.“ Odkiaľ sa potom ozval štekot prvého psa, odtiaľ mal vraj pochádzať aj budúci ženich. Zvedavé neboli ale iba dievčatá. Hlava rodiny tiež čarovala. Pod otočené hrnčeky otec ukryl 4 symboly: chlieb značil bohatstvo, prsteň svadbu, hrebeň chorobu a zemi-na smrť blízkeho. Potom deti zavolal k stolu, každý si z hrnčekov vybral jeden a odhalil svoj osud.

Ľúbostné veštby pokračovali aj na Barboru. Dievčatá si v záhrade odrezali konárik z čerešne s púčikmi a dali si ho doma do vázy. Dievčina, ktorej vetvička do Vianoc rozkvitla, mohla očakávať, že sa v najbližšom roku vydá. Ak ešte nepoznala svojho budúceho manžela, mala možnosť zistiť jeho meno pomocou veštby. Odlomila niekoľko vetvičiek, na každú z nich pošepkala jedno mužské meno a tá, ktorá ako prvá vykvitla, prezradila meno jej nastávajúceho.

Medzi tradície, ktoré pretrvávajú až do súčasnosti, patrí oslava svätého Mikuláša. V mestách, a najmä na vidieku, navštevoval Mikuláš so svojimi dvomi pomocníkmi domácnosti a deti mu predviedli, čo dokážu. Za básničku, pesničku alebo modlitbičku ich odmenil jablkami, orechmi či sušeným ovocím. Na svoje si však prišli aj dievčatá súce na vydaj. Všetky tri postavy totižto stvárnňovali slobodní mládenci. Čert mal dokonca za úlohu s nimi flirtovať, pokúšať ich a žartovne provokovať. Údajne im strkal svoj dlhý chvosť pod sukne!

Nemôžeme zabudnúť ani na 13. december, pretože obdobie medzi sviatkom svätej Lucie a Štedrým dňom patrí medzi najtajomnejšie časti roka. Zvyky spojené s týmto dňom majú hlboké pohanské korene, ktoré siahajú až do 5. storočia. Pred zavedením gregoriánskeho kalendára bol dňom zimného slnovratu – deň bol najkratší a noc najdlhšia v celom roku, tak vzniklo aj príslovie: Lucia z noci si upíja, ale dňu nepridá. Naši predkovia považovali Luciu za najväčšiu bosorku, preto bol jej sviatočný deň spätý s obradmi, ktoré mali ochrániť domácnosti pred zlými silami.

Okrem toho, každý deň od Lucie do Vianoc predstavoval mesiac nasledujúceho roka. Ľudia si zapisovali, aké počasie bolo v dané dni a následne sa tým riadili. Nie nadarmo sa hovorí: Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc. Ak niekto chcel vidieť strigy, musel si na Luciu postaviť trojnohý lucijný stolček bez železných klincov. Keď si naň potom na polnočnej omši sadol, uvidel všetky bosorky. Problém bol v tom, že aj ony jeho! Preto musel z kostola ujsť skôr a po ceste za sebou rozsypať mak. Inde sa zase zhromažďovali chlapci na krížnych cestách. Tam hlasno trúbili na trombitách, aby odohnali strigy, ktoré sa tam mali stretnúť. Aj na Luciu sa neopomínala láska. Keď dievčatá varili halušky, do cesta skryli lístky s menami chlapcov. Tá haluška, ktorá vyplávala ako prvá, ukrývala meno vyvoleného. Niektoré dievčatá zase nahádzali lístky do košíčka a každý deň až do Vianoc jeden spálili. Na Štedrý večer im zostal posledný s menom budúceho ženicha. Ak však lístok ostal prázdny, v najbližšom roku ich svadba nečakala. Zvedaví boli aj chlapci. V tento deň chodili poobliekaní v bielom plátne a s pomúčenou tvárou od domu k domu, kde pomocou husacích pierok vymetali kúty, aby z domov vyhnali zlé sily. Okrem mystickej funkcie tak mali možnosť vyhliadnuť si svoju budúcu nevestu. Dodržiavali sa však aj rôzne zákazy. Na Luciu sa nikomu nič nedávalo ani nepožičiavalo. A to hlavne pokiaľ išlo o oheň. Naši predkovia totiž ohňu pripisovali veľký význam, lebo ich chránil pred tmou a zimou. Taktiež sa vtedy nemohlo priať, lebo by ovce dostali motolicu alebo by sa medzi ne zamotal vlk.

Čas plný mystiky, duchovna a zvykov sa tak naplnil a nastal dlho očakávaný **Štedrý večer**. Domy rozvonjali sviatočnými jedlami, rodiny sa stretli pri jednom stole a magická atmosféra naplnila každý kút. Ale to už je celkom iný príbeh.

Nech sú aj vaše sviatky plné tepla, tradícií a krásnych spomienok. Šťastné a veselé!

Miroslava Hajdučáková

SLOVENSKO SPIEVA KOLEDY

11. 12. 2024 sa konal deviaty ročník akcie Slovensko spieva koledy. U nás má svoju tradíciu. Zapája sa do nej široká verejnosť. Je očakávaním príchodu malého Ježiška.

» **VIAC** » » Video MY Noviny – **Slovensko spieva koledy v Sihelnom**
 > <https://www.youtube.com/watch?v=-rQR2C3FIZE>

DEŇ PRE NAŠICH STARKÝCH

Dňa 22. 10. 2024 sme sa opäť stretli v kultúrnom dome s našimi staršími obyvateľmi.

Škôlkari, školáci i žiaci umeleckej školy predviedli to najkrajšie, čo si pripravili spolu so svojimi učiteľmi.

Ďakujeme našim starkým za ich skúsenosti, lásku, starostlivosť a vďačnosť. Prajeme im hlavne zdravie, Božie požehnanie a radosť zo svojich blízkych.

Lubomíra Nováková

Činnosť Jednoty dôchodcov

Tento rok bol celkovo bohatý na rôzne udalosti.

V septembri sme si pripomenuli 30. výročie posvätenie chrámu. Slávnostnú svätú omšu celebraval

otec biskup vdp. Andrej Imrich.

Z príležitosti nášho odpustu nás navštívil don vdp. Jozef Luskoň a tiež otec biskup z Islandu. Slávnostnú svätú omšu celebraval náš rodák vdp. Jozef Ferneza. Obetné dary niesli naše členky v krojoch. Naším hosťom sme poďakovali za povzbudivé slová a odovzdali sme im kvety. Pri ďakovnej svätej omši za úrodu sme tiež odniesli obetné dary.

16. októbra sme sa stretli v našom klube pri príležitosti mesiaca starších. Naša kuchárka nám pripravila rezne a šalát, tiež sme blahozelali našej oslávenkyni Gitke.

22. októbra bola svätá omša obetovaná za seniorov a po nej bolo posedenie v kultúrnom dome.

30. októbra sme boli upratať cintorín, upraviť hroby, o ktoré sa nemá kto starať, a tiež sme zhotovili vence. 10 našich členov sa zúčastnilo Katarínskej zábavy.

30. 11. sme uvili adventný veniec, ktorý je pri misijnom kríži.

4. 12. nás navštívil svätý Mikuláš a obdaroval nás darčekomami. Pripravovali sme perníky, ktoré dostanú naši starší a znevýhodnení spoluobčania. Pripravovali sme program na vianočné trhy.

Naši športovci nás reprezentovali na rôznych športových súťažiach.

***Všetkým našim spoluobčanom
prajeme požehnané vianočné sviatky,
hojnosť Božích milostí a šťastný
nový rok.***

Janka Fernezová

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Celý text zápisník s uzneseniami obecného zastupiteľstva obce Sihelné (OZ) nájdete na <https://www.obecsihelne.sk/urad/obecne-zastupitelstvo/obecne-zastupitelstvo/>

Skrátené Uznesenia zo zasadnutí OZ – SCHVAĽUJE:

• 12. 4. 2024

2. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce
3. Vysporiadávanie obecných ciest právničkou pani JUDr. Terkaničovou
4. Pokračovanie prác na Územnom pláne obce
5. Žiadosť Márie Brišákovéj..., o predĺženie nájmovej zmluvy (NZ) na 2 roky
6. Žiadosť Petra Chudiaka... o predĺženie NZ na 2 roky
7. Pokračovanie koncepcie zberného dvora
8. Použitie rezervného fondu na asfaltovanie časti Veselovskej cesty v sume 27244,08 €
9. Odpredaj nepotrebného požiarného vozidla Liaz v sume 100 €
10. Osloviť vlastníkov pozemkov E 1046, E 1047, E 1048, E 1049 so žiadosťou o odkúpenie

• 26. 4. 2024

2. Schválenie programu Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja - PHSR
3. OZ schvaľuje zámenu nehnuteľnosti... Ide o pozemok, na ktorý nemá obec prístup. Tento pozemok neposkytujú trvalý úžitok pre obec...
4. OZ schvaľuje kúpu nehnuteľnosti... za celý podiel prevádzanej nehnuteľnosti cenu vo výške jedno euro... Pozemky svojím umiestneným tvoria neoddeliteľnú súčasť miestnej komunikácie.

• 17. 6. 2024

2. Záverečný účet Obce Sihelné za rok 2023
3. Vytvorenie rezervného fondu vo výške 20 389,12 €
5. Žiadosť Michala Brezoňáka... o predĺženie NZ na 1 rok
6. Žiadosť Ing. Jarmily Jarošovej... o predĺženie NZ na 2 roky
7. Žiadosť Filipa Sušienku... o predĺženie NZ na jeden rok
8. Žiadosť Mgr. Martiny Brezoňákovéj... o odpustenie poplatku za prenájom sály KD počas konania eRko plesu
9. Schválenie príspevku pre organizátorov Sihelského Turba v sume 1 000 €
10. OZ schvaľuje kúpu nehnuteľnosti...

pod zberný dvor od Mazuráka s.r.o., Združenia bývalých urbarialistov... v sume 30 € s DPH, pod cestu 1 € v celosti, od Jany Hlobeňovej a Anny Žitňákovéj v sume 30 €, pod cestu 1 € v celosti...

• 20. 9. 2024

2. Prvú úpravu programového rozpočtu obce Sihelné na rok 2024
3. Pokyny na prepracovanie konceptu Územného plánu obce Sihelné
4. Žiadosť Jednoty dôchodcov v Sihelnom o poskytnutie finančného príspevku v sume 800 €
5. Žiadosť Stolnoteniovského oddielu v Sihelnom o poskytnutie finančného príspevku v sume 300 €
6. Žiadosť DHZ o poskytnutie finančného príspevku v sume v 1 300 €
7. Žiadosť Lenky Kolčákovéj... o prenájom nebytových priestorov v KD za účelom zriadenia kaderníctva
8. Žiadosť Tomáša Grobarčíka... o predĺženie NZ na 2 roky
9. Žiadosť Márie Sušienkovéj... o predĺženie nájmovej zmluvy na dva roky
10. Žiadosť Michaely Brišákovéj... o predĺženie NZ na dva roky
11. Žiadosť o vyčlenenie finančných prostriedkov z podielových dani na záujmovú činnosť – športové aktivity
12. Žiadosť o vyčlenenie finančných prostriedkov na záujmovú činnosť – dopravu na exkurzie, plavecký výcvik, školu v prírode... na rok 2025 v sume 2000 €
13. OZ schvaľuje zámer prevodu obecného majetku formou kúpnej zmluvy... pozemok na LV č. 2652 parc. č. KN-C 8/12 – tr. t.t.p. o vým. 47 m², vo vlastníctve obce v podiele 160/960, čo predstavuje 7,83 m² za cenu 156,60 €, kupujúcimi budú Ján Luscoň... z dôvodu hodného osobitného zreteľa.
Odôvodnenie: ide o priľahlý pozemok k rodinnému domu, ktorý je aj zároveň aj dvorom. Tento majetok obec nevie lepšie využiť pre svoj rozvoj.
14. Odpredaj hliníkového plechu z KD v sume 1 € za 1 kg
15. Vypracovať VZN o daniach a zvýšení dane, doplniť termín dokedy majú byť vyrubené dane - 31. marec
16. Dopracovať projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie na kanalizáciu v lokalitách ulica oproti kostolu, lokalita nižný koniec – nové ulice

• 25. 10. 2024

2. Predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci programu „Výstavba,

rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry v obciach do 3000 obyvateľov“ na základe výzvy č. 2024/001 Fondu na podporu športu na projekt „Výstavba športového areálu pri ŽŠ v obci Sihelné“ – Zabezpečenie realizácie projektu... – Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške min. 10% z celkovej sumy oprávnených výdavkov projektu v sume 27 500 € – Zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu Obce Sihelné

• 29. 11. 2024

2. Druhú úpravu programového rozpočtu obce Sihelné na rok 2024
3. Programový rozpočet Obce Sihelné na rok 2025
4. Prvú úpravu rozpočtu príspevkovej organizácie obce Sihelné na rok 2024
5. Rozpočet Príspevkovej organizácie Obce Sihelné – drobná prevádzka na rok 2025
7. Návrh dodatku č. 4/2024 k VZN Obce Sihelné o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách... č. 1/2009
8. Návrh VZN č. 1/2024 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia z malých zdrojov znečisťovania ovzdušia na území Obce Sihelné
9. Návrh VZN č. 2/2024 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Sihelné
10. Žiadosť eRko o dotáciu 1 000 € na detský tábor
11. Žiadosť Martiny Brezoňákovéj... o odpustenie poplatku za prenájom veľkej sály počas eRko plesu
12. OZ schvaľuje odpredaj obecného majetku formou kúpnej zmluvy... vid' unesenie č. 13 z 20. 9. 2024
13. Schválenie prísediaceho na okresný súd – Viera Randiaková... na 4 roky
14. Žiadosť Miroslava Ludmu... o predĺženie NZ na jeden rok
15. Žiadosť Grobarčíka Petra st... o predĺženie NZ na dva roky
16. Žiadosť Spojenej školy internátnej Námestovo... o podporu plesu
17. Žiadosť Rímskokatolíckej Cirkvi, Biskupstvo Spišské Podhradie, poskytnutie finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku školských zariadení v sume 21 600 €

Mgr. Ľubomír Piták, starosta obce

POSVIACKA poľovníckej štandardy

Poľovnícke združenie Sihelné (PZ) bolo založené 18. 12. 1994 na základe ustanovujúcej schôdze, za prítomnosti okresného tajomníka SPZ Ing. Jána Rešutíka.

Osemnásť zakladajúcich členov prijalo stanoviny PZ a na základe toho sme boli zaradení do štruktúr SPZ. Aj keď sa v Sihelnom poľovalo už predtým, miestni poľovníci boli členmi Poľovníckeho združenia Pilsko, kde boli

združení poľovníci z Oravskej Polhory, Oravského Veselého. O to bola väčšia túžba vytvoriť vlastné združenie.

Začiatky boli náročné, ale chuť a odhodlanie nám nechýbalo. V tom čase sme nemali odborné vedomosti o bonitácii lesných a pozemkových plôch. Tu

nám veľmi ochotne a odborné pomohol Ing. Peter Horvát z Oravskej Polhory. Poľovnícke združenie je síce relatívne malé, s rozlohou 2161,43 ha, ale nachádza sa medzi dominantami Oravských Beskýd, a to Pilsko a Babia hora. PZ sa rozrastá, v súčasnosti má 40 členov. Sme aktívni, svojpomocne sme postavili kameň sv. Huberta, kde sa každú prvú septembrovú

omšu slúži sv. omša, organizujeme poľovnícke plesy, zrekonštruovali sme chatu v Pilsku. V roku 2023 sa Poľovnícke združenie Sihelné rozhodlo dať vyrobiť vlastnú poľovnícku zástavu, ktorú následne plánovalo posvätiť. Výbor PZ oslovil

firmu pána Zdenka Velebného z Ústí nad Orlicí, ktorá sa dlhodobo venuje výrobe zástav. Firmu sme navštívili osobne a na základe našich návrhov sme si nechali zhotoviť zástavu PZ Sihelné. Nakoľko sa jedná o ručnú prácu, cena za zhotovenie bola vysoká, podstatnú časť sme financovali z vlastných zdrojov, ale požiadali sme aj obec o dotáciu. Obecné zastupiteľstvo nám schválilo prostriedky vo výške 1 500 €. V mene celého PZ sa chcem poďakovať starostovi obce a poslancom obecného zastupiteľstva za poskytnutú dotáciu.

Tretieho novembra, na deň Sv. Huberta, patróna poľovníkov, veľa dôstojný pán farár, Patrik Ondáš, posvätil pri sv. omši poľovnícku štandardu PZ – Sihelné. Ako bolo povedané, aby to nebol len symbol, ale záväzok pre poľovníkov, aby v prírode pri poľovačkách vždy dodržiavali Božie zákony.

Po sv. omši sa všetci pozvaní hostia a poľovníci presunuli do kultúrneho domu. Poľovníci PZ – Sihelné za prítomnosti predsedu OPK Františka Boleka a pozvaných hostí zložili slávnostný sľub. Zavazujú sa svedomito a čestne dodržiavať poľovnícke zákony a byť poctivými a čestnými nielen pri vykonávaní poľovníctva, ale aj v občianskom živote.

Pri príležitosti 30. rokov vzniku PZ – Sihelné, predseda PZ – Bc. Jozef Chudják a poľovník hospodár Ing. Roman Bjelák odovzdali ďakovné listy zakladajúcim členom PZ, a taktiež odovzdali pamätné listy.

Na záver sa predseda PZ všetkým poďakoval za dôstojný priebeh posviacky a odovzdávania poľovníckej zástavy.

Lesu zdar!

predseda PZ Jozef Chudják

PRIVÍTANIE OBČANOV

Dňa 24. 10. 2024 pán starosta Mgr. Ľubomír Piták privítal s veľkým nadšením nových občanov našej dediny Sihelné.

Pri tejto slávnostnej príležitosti deťom odovzdal pamätné listy, ktoré symbolizujú ich vstup do našej komunity.

Verí, že táto dedina sa pre ne stane domovom plným radosti, priateľstva a nezabudnuteľných zážitkov. Teší sa na spoločné chvíle a budovanie silnejšej komunity.

Lubomíra Nováková

O najkrajšiu kvetinovú záhradu

Vyhodnotenie súťaže: kultúrna komi-
sia vybrala z prihlásených súťažiacich:

1. Katarína Vronková
2. Adriána Tothová a Jana Fernežová
3. Anna Djubeková a Miroslav Stašš

SIHELNIANSKA GAJDOVAČKA

Dňa 13. 9. 2024, v predvečer odpustu, sa už tradične konala Gajdovačka. Program sa začal v miestnom kostole sv. omšou, na ktorej sme privítali reykjavíckeho biskupa Dávida B. Tencera. Kultúrny program bol v kultúrnom dome. Gajdovali malí i veľkí, mladí i starší, domáci i zahraniční. Tento ročník bol pestrý. Privítali sme slovenských gajdošov, gajdošov z Írska, Škótska, Nórska, Poľska, Česka...

Na záver sme zblahoželi nášmu šikovnému gajdošovi Lubomírovi Luscoňovi k jeho okrúhlemu životnému

**jubileu. Aj redakcia Sihelníka mu
praje veľa zdravia, lásky, Božieho
požehnania a životného optimizmu.
Ľ. Nováková**

FOTO: FAJDOVAČKY MIRO KOVALIČEK

Florbalový turnaj

Centrum pastorácie mládeže v Spišskej diecéze v spolupráci s farnosťou Rabča usporiadalo diecézne kolo celoslovenského florbalového turnaja O pohár predsedu Konferencie biskupov Slovenska.

Naši farníci zo Sihelného sa taktiež aktívne zapojili do turnaja a po vytrvalých súbojoch sa umiestnili na peknom štvrtom mieste. Ukázali srdce bojovníka, tímového ducha a hrali s veľkým odhodlaním. Po turnaji sa všetci účastníci spoločne posilnili chutným gulášom, čo prispelo k príjemnej atmosfére a utuženiu vzťahov medzi jednotlivými tímami. – **Tereza Graciková**

Informácia o projektoch jednoduchých pozemkových úprav v lokalitách Nižný koniec a Roveň

Mnohí sa dopytujú na ďalší postup, preto to v tomto článku chceme priblížiť.

Vlastníci pozemkov v obvodech projektov jednoduchých pozemkových úprav v uplynulom období obdržali výpisy z registra pôvodného stavu, ktorý bol zostavený z podkladov katastra nehnuteľnosti.

Výpis z registra pôvodného stavu poskytuje vlastníčkovi informácie o pozemkoch, ktoré podliehajú pozemkovým úpravám s konkrétnou výmerou a hodnotou.

Nasledujúcim krokom bude schválenie registra pôvodného stavu. Ďalej vypracovanie návrhu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia, teda vytvorenie základných kri-

térií, ktorými sa riadi tvorba nových pozemkov, vytvorí sa základný rám cestnej siete, vodohospodárskych, ekologických, protieróznych a ostatných opatrení lemujúcich voľné plochy. Do tohto technického podkladu sa budú projektovať nové pozemky. Z tohto návrhu sa zistí percento príspevku v m², ktorým budú všetci vlastníci prispievať na vyššie špecifikované zariadenia a opatrenia. Po tom, ako Okresný úrad, PLO rozhodne o schválení všeobecných zásad funkčného usporiadania územia budú vypracované zásady umiestňovania nových pozemkov, ktoré aby boli platné musia schváliť účastníkov. Nasledne prichádza tvorba rozdeľovacieho plánu, čiže umiestňovanie nových pozemkov, umiestňovanie pozemku bude s každým účastníkom predná-

vané jednotlivo. To je v skratke, čo nás čaká. O ďalšom postupe budeme opäť informovať.

So schválením registra pôvodného stavu prichádza povinnosť zo zmluvy uzatvorenej so zhotoviteľom, a teda platba za pozemkové úpravy každého jedného účastníka.

Suma prijatá na úvodnom zhromaždení účastníkov je vo výške 0,50 eur x m² výmery s ktorou účastník vstupuje do projektu pozemkových úprav.

Preto v najbližších dňoch môžete očakávať vo svojich schránkach informáciu o výške poplatku za realizáciu pozemkových úprav, ktorú treba uhradiť.

**Ing. Anna Laššáková
 a Miroslav Brandys**

VIANOČNÉ TRHY 2024

Z histórie vianočných trhov...

História vianočných trhov siaha až do obdobia stredoveku, ako prvé ich začali usporadúvať nemecky hovoriace krajiny, najmä Rakúsko a Nemecko. V roku 1296 vojvoda Albrecht I. povolil vo Viedni štrnásťdňové jarmoky, ktoré sa konali v zimnom období. Za prvé vianočné trhy spojené s predajom suvenírov a iných darčiekov však považujeme drážďanské vianočné trhy, ktoré sa konali v roku 1434. Cieľom bolo umožniť miestnym obyvateľom nakúpiť si zásoby pred príchodom tuhej zimy. V 16. storočí sa na vianočných trhoch okrem potravín a remeselných výrobkov začali predávať aj vianočné ozdoby, darčeka a dekorácie. Dnešná podoba trhov trvajúcich od začiatku adventu až do Vianoc siaha do 19. storočia. Trhy sa stávali aj miestom stretnutí, konali sa tu predstavenia pre deti, divadlá i vystúpenia pouličných umelcov.

A dnes...

Dnes sú vianočné trhy miestom, kde sa stretávajú tradície, kultúra, remeslo

a moderný spoločenský život. Pre mnohých sú neodmysliteľnou súčasťou adventného obdobia a prípravy na Vianoce.

Podujatie nesie v sebe jedinečnú, priam magickú atmosféru, ktorú sme si mohli tento rok opäť vychutnať aj v našej obci, a to druhú decembrovú sobotu. Okrem ochutnávky tradičných špecialít sme sa mohli zohriať pri vianočnom punči a sledovať pripravený bohatý kultúrny program. Jeho

súčasťou boli vystúpenia miestnych aj vzdialenejších folklórnych skupín, vianočná besiedka detí z materskej školy, divadielko Mikulášske vrece v podaní žiakov CZŠ, či spev vianočných kolied v podaní našich žiakov. Zmes vôní, hudby, svetiel a radostnej nálady dokázala každého návštevníka naladiť na vianočnú vlnu a súčasne nám priniesť pocit pokoja, radosti a očakávania.

K. Remešová

Zdravie a pohyb v našej materskej škole

V dnešnej dobe, keď je mnoho detí vystavených moderným technológiám už od útleho veku, je dôležitejšie než kedykoľvek predtým podporovať prirodzený pohyb a zdravý životný štýl.

Materská škola zohráva v tomto procese významnú úlohu, pretože je miestom, kde si deti vytvárajú základy prvotných pohybových návykov, ktoré ich budú sprevádzať po celý život.

Hlavný cieľ pohybovej výchovy v materskej škole vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, kde je zakomponovaný do vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb.

Poskytuje učiteľom základné informácie súvisiace so zdravím, súčasne ich usmerňuje, ako viesť dieťa k osvojeniu a zdokonaľovaniu pohybových schopností a zručností prostredníctvom vhodných telesných cvičení. Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb je zameraná na pohyb ako prostriedok upevňovania zdravia a podpory správneho psychosomatického a psychomotorického vývinu detí predškolského veku. Dieťa má byť motivované k pohybovej aktivite a využívať ju v každodennom živote bez pocitu únavy alebo vyčerpania. Dôležitou súčasťou tejto oblasti sú i základné hygienické návyky a sebaobslužné činnosti.

Ako prebieha pohybová výchova u nás?

V našej materskej škole dbáme na to, aby pohybové aktivity boli pestré, zábavné a prispôsobené veku detí. Využívame rôzne formy:

- Pohybové a relaxačné cvičenia, ktoré deti motivujú naštartovať deň aktívne.
- Hry na čerstvom vzduchu na školskom ihrisku alebo v blízkej prírode.
- Pohybové hry v triede, ktoré rozvíjajú koordináciu a priestorové vnímanie.
- Špeciálne aktivity ako prekážkové dráhy a tanec.

S tým súvisí aj dodržiavanie pravidiel, bezpečnosť pri pohybe a pohybových hrách a osvojovanie základných hygienických a sebaobslužných návykov, vrátane stolovania.

Telesnú a pohybovú výchovu realizujeme v priestoroch telocvične, ktorá sa nachádza v dolnej časti budovy. Deti majú možnosť rozvíjať sa prostredníctvom rôznorodého náradia a náčinia: švédskaja debna, rebriny, lavičky, mostíky, fit lopty, penové slíže...

Pohyb u detí rozvíjame aj počas pobytu vonku prostredníctvom pohybu na odrážadlách, prekonávaním prekážok na preliezkach a v letných mesiacoch skákaním na nafukovacom hrade. V mesiaci marec sa deti zúčastnia plaveckého výcviku v Dolnom Kubíne.

Okrem každodenného pohybu organizujeme aj podujatia, ako sú športové dni, turistické vychádzky do blízkeho a vzdialeného okolia, sánkovanie.

Ako môžete podporiť pohyb detí doma?

Aj vy ako rodičia hráte kľúčovú úlohu pri formovaní pozitívneho vzťahu dieťaťa k pohybu. Tu sú niektoré typy:

- Vytvorte priestor pre spoločné rodinné aktivity – vychádzky, bicyklovanie alebo jednoduché hry na dvore.
- Obmedzte čas strávený pred obrazovkami a motivujte deti k aktívnym činnostiam.
- Podporujte ich záujem o šport, napríklad zapojením do krúžkov alebo kurzov.

Spoločne môžeme deťom ukázať, že pohyb nie je len povinnosť, ale najmä zábava a radosť. Veríme, že aj vďaka vašej podpore budú deti vnímať zdravý životný štýl ako prirodzenú súčasť svojho života.

Pohyb a rozvoj hrubej motoriky je základom pre budúce učenie sa detí, ktoré súvisí s čítaním, písaním a rozvojom mnohých kognitívnych procesov.

S pozdravom

Tím materskej školy

Hasičské súťaže 2024

25. 5. 2024	Okresná súťaž v Or. Podzámku	Plameň dievčatá	2. miesto
25. 5. 2024	Okresná súťaž v Or. Podzámku	Plameň chlapci	2. miesto
16. 6. 2024	Okresná súťaž v Námestove	Muži	6. miesto
16. 6. 2024	Okresná súťaž v Námestove	Muži nad 35 rokov	3. miesto
16. 6. 2024	Okresná súťaž v Námestove	Dorast chlapci	3. miesto
29. 6. 2024	Súťaž v Or. Veselom	Plameň chlapci	2. miesto
7. 9. 2024	Družobná súťaž v Or. Polhore	Plameň chlapci	2. miesto
7. 9. 2024	Družobná súťaž v Or. Polhore	Plameň dievčatá	4. miesto
7. 9. 2024	Družobná súťaž v Or. Polhore	Muži	4. miesto
15. 9. 2024	Súťaž plameň v Trstenej	Plameň chlapci	10. miesto
15. 9. 2024	Súťaž plameň v Trstenej	Plameň dievčatá	4. miesto
29. 9. 2024	Súťaž o pohár starostu obce Or. Veselé	Plameň chlapci	4. miesto
20.10. 2024	Súťaž o pohár starostu obce Rabča	Dorast chlapci	1. miesto

Trocha histórie...

100 ROKOV OD ZALOŽENIA HASIČSKÝCH ZBOROV V OKRESE NÁMESTOVO

Dňa 28. 10. 1924 bola na Okresnom notárskom úrade v Námestove ustanovujúca schôdza Veliteľstva hasičskej zemskej jednoty (HZJ) v Námestove.

Po zaregistrovaní na krajskom úrade získal HZJ v Námestove číslo 23. Bola to prvá organizácia, ktorá začala na základe riadnych stanov združovať dobrovoľných hasičov na celom Slovensku. V prvých rokoch vznikajú zbory povinné z dôvodu malého záujmu v okrese Námestovo. Teda v prípade požiaru mali povinnosť zúčastniť sa hasiacich prác všetci mužskí obyvatelia obce vo veku 18 až 42 rokov pod hrozbou pokuty zo strany obvodného

notárskeho úradu. V štatistickom hlásení za rok 1928 je uvedené, že v HZJ č. 23 je organizovaných 7 dobrovoľných zborov. Zmena nastáva v roku 1929, keď sa vedenia ujme nové okresné veliteľstvo a už v roku 1929 sa povinné zbory pretransformujú na dobrovoľné. V štatistickom hlásení za rok 1929 je zapísaných už 20 dobrovoľných hasičských zborov. Medzi nimi od roku 1926 aj Dobrovoľný hasičský zbor Sihelné.

OZNAM pre členov DHZ

Pozývame všetkých členov na výročnú schôdzu, ktorá sa uskutoční
v piatok 3. 1. 2025
o 17.00 hod. v hasičskej zbrojnici.

V nedeľu, 3. novembra 2024, sme sa zúčastnili na oslave 100. výročie založenia HZJ okresu Námestovo. Osláv sa zúčastnili zástupcovia dobrovoľných hasičských zborov Námestovského okresu. V kostole sv. Šimona a Júdu v Námestove sa konala svätá omša za zomrelých aj súčasných členov, ktorú celebroval Plk. PaedDr. Jozef Paluba, biskupský vikár Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR Ministerstva vnútra SR.

Po nej sme sa v kolóne výjazdových vozidiel presunuli na pokračovanie slávnostnej akadémie spojenej s odovzďaním ocenení a posedením do Oravskej Jasenice.

Mária Matušňáková

Obec Sihelné

Štatistické údaje

Počet obyvateľov k 5. 12. 2024 je 2162

Pristahovaní	5
Narodené deti	32
Odstahovaní	42
Zomrelí	13

Deti narodené v roku 2024 v obci Sihelné

Marek Portala, Sebastián Tomek, Viliam Slovík, Alžbeta Matisová, Elizabeth Bakošová, Matias Jančo, Artur Turác, Oliver Ferneza, Adam Tropek, Ondrej Gracík, Matias Grobarčík, Karolína Maslaňáková, Dominik Klušák, Oliver Grobarčík, Dávid Brezoňák, Emma Klušáková, Nela Kormanová, Karolína Rusnáková, Olívia Gužiňáková, Veronika Polťáková, Katarína Kormanová, Matúš Grobarčík, Sofia Jagelková, Klauďa Vorčáková, Júlia Barnašáková, Romana Kolčáková, Noel Juriták, Emily Budželová, Leo Hajdúch, Matias Bielák, Alex Jucha, Teo Kondela

JUBILANTI Sihelné

Jubilanti 90 rokov

Mária Gocoláková, Ignác Chudják

Jubilanti 80 rokov

Anton Pindjak, Pavol Bútor, Terézia Mlynarčíková, Vendelín Staš, Margita Ďubašáková, Žofia Grobarčíková

Jubilanti 70 rokov

Karol Rusnák, Milan Genšňák, Emília Vonšáková, Margita Klušáková, Jozef Kozák, Marta Chudíaková, Anna Bielaková, Margita Maslaňáková, Margita Gabrielová, František Sivoň, František Očenášek

Jubilanti 60 rokov

Marta Grižáková, Mária Vonšáková, Ján Ferneza, Marta Rusnáková, Štefan Glovaťák, Anton Brezoňák, Božena Juritiaková, Mária Mazuráková, Jozef Ferniza, Anna Mazuráková, Anna Ďubašáková, Miroslav Vnenčák, Marta Vnenčáková, Pavol Ferneza, Veronika Gabrielová, Helena Gužiňáková, Ján Belkoťák, Jozef Gabriel, Mária Skurčáková, Anna Chudjáková

VÝZVA

Máme tu zimné obdobie, v ktorom sa komplikuje doprava na cestách. Žiadame rodičov privádzajúcich svoje deti do školy, aby neprichádzali pred školu, ale nechali deti na hlavnej ceste. Pri škole vznikajú kolízie, môžu sa stať dopravné nehody, a taktiež bránite vo výjazde občanom, ktorí bývajú pri škole. Vyučovanie je prispôbené dopravným spojom, ktoré je vhodné využívať. Okrem učenia samostatnosti svojich detí prispievate k ochrane životného prostredia.

Taktiež je zakázané parkovať na parkovisku pri CZŠ, ktoré je vyhradené pre zamestnancov školy.

Ďakujeme, že budete rešpektovať našu výzvu.

Vedenie CZŠ

Požehnaný vianočný čas a šťastný nový rok prajú všetci prispievatelia a redakcia Sihelníka.

PLÁNOVANÉ akcie 2025

- 4. 1. 2025 Obecný ples
- 8. 2. 2025 Prechod sihelnianskym chotárom
- 30. 4. 2025 Stavanie mája, májová veselica
- 11. 5. 2025 Deň matiek a otcov
- 20. 7. 2025 Folklorne slávnosti pod Pilskom a Babou horou
- 31. 8. 2025 Slávnosť sv. Huberta
- 14. 9. 2025 Odpust – Povýšenie sv. kríža
- 28. 10. 2025 Deň dôchodcov
- 13. 12. 2025 Vianočné trhy

Obecný úrad Sihelné
Vás srdečne pozýva na **Obecný ples**
4. januára 2025
o 18:00 hod.
Kultúrny dom Sihelné

Cena vstupenky je 80 € na pár

Ahoj, ponúkam

- KLASICKÁ MASÁŽ
- BANKOVANIE
- TEJPOVANIE

AK MÁŠ ZÁUJEM
NAPÍŠ SPRÁVU!

Telefón: 0944152873
Chudjáková Anna

MODERNE EDUKAČNÉ CENTRUM JAZYKOV, UMENIA, HUDBY A ŠPORTU

hanyzone

ANGLICKÝ JAZYKOVÝ KURZ S MONTESSORI

20.1.2025 OTVÁRAME NOVÝ ANGLICKÝ JAZYKOVÝ KURZ
20.1.2025 OTVÁRAME NOVÉ HODINY POHYBU
PRE DETI OD 3 ROKOV-15 ROKOV
VIAC INFO NA NAŠEJ WEBOVEJ STRÁNKE

WWW.HANYZONE.SK

NÁMESTOVO, OĽ. ZASENICA, RAĎA, SIHELNÉ, BEĽÁDOVO, OĽ. VESELÉ

Časopis žiakov Cirkevnej základnej školy sv. apoštola Pavla v Sihelnom č. 3/2024

Požehnané vianočné sviatky
praje kolektív CZŠ
Sihelné

Hovorme o jedle

Naša škola sa počas prvého októbrového týždňa zapojila do celoslovenskej súťaže HOVORME O JEDLE.

Cieľom súťažno-vzdelávacej aktivity bolo vyvolávať a podporovať spoluprácu a aktívnu účasť detí, mládeže a dospelých pri budovaní spôsobilosti k vhodnému výberu potravín a vhodného životného štýlu, schopnosti prevziať zodpovednosť za svoje zdravie,

Úvodník

Farebné listy nám vystriedal biely sneh, ktorý stihol niekoľkokrát zmiznúť. Teplý vietor vystriedala mrazivá víchrica a prinútila nás viac sedieť v teple domova. Mnohí vravia, že zima je nudná, no v našej škole sa stále niečo deje a nedovolí žiakom, aby sa tu nudili. Žurnalisti nášho časopisu nelenili a pripravili pre vás nový časopis Úsmev. V tomto časopise sa dozviete, ako sme „hovoriť o jedle“, kde všade naši žiaci boli a čo videli. Prečítať si môžete aj o zaujímavých besedách a aktivitách, ktoré sme prežili. Keď sa do sýtosti načítate, môžete sa zabaviť pri vtipoch, obdivovať výtvarné práce našich žiakov alebo vyriešiť osemsmernú, ktorá vám zavinuje krásne Vianoce a šťastný nový rok.

Požehnané sviatky a šťastný celý nový rok vám chcem zapriať aj ja so svojimi priateľmi z krúžku Žurnalista. Dočítania, priatelia!

PS: Na záver by som chcela v mene nás, malých redaktorov a pani učiteľky Kutláckovej, poďakovať pánovi Vladimírovi Brišovi, ktorý sa dlhé roky staral o grafickú stránku nášho časopisu Úsmev. Ďakujeme mu aj za cenné rady a podnetné inšpirácie. Želáme mu do ďalších dní veľa tvorivých aktivít, dobré zdravie a Božie požehnanie.

Vaša šéfredaktorka
Silvia Maslaňáková zo 7.A
usmevczs@gmail.com

povedomie o význame potravín pri podpore regionálneho rozvoja, zamestnanosti a ochrane životného prostredia. Začali sme v pondelok 30. septembra, kedy sme sa stretli v chotári pod Hrádkom pri oddychovej zóne bl. Titusa Zemana na svätej omši, ktorú celebroidal
Pokračovanie na s. 2

...chutné koláče...

...nátieryky...

Hovorme o jedle

Dokončenie zo s. 1

Don Jožko Luscoň spolu s naším pánom farárom. Po svätej omši sa mladší žiaci mohli zúčastniť rôznych súťaží, aktivít a zahrať si hry. Spoločne sme vytvorili jablčkovú fotografiu s jablčkami v ruke. Deti si priniesli zdravú desiatu, ktorá pozostávala z ovocia a zeleniny. V utorok 1. októbra sme si pripomenuli deň mlieka. Všetci prišli oblečení v bielom oblečení a pribalili si mliečnu desiatu. Počas veľkej prestávky pre nás bola na hlavnej chodbe prichystaná ochutnávka mlieka a mliečnych výrobkov. Deti porovnávali chuť domáceho mlieka a mlieka v krabičke z obchodu. Na čerstvo upečenom chlebičku sme si pochutnali 2. októbra. Piekli nám ho pani učiteľky spolu s pani kuchárkami. Rozprávali sme sa o tom, že chlieb je jeden z najstarších typov pripravovaných potravín, ktorý dodnes ostal nenahraditeľnou zložkou potravy a prvý chlieb upiekol človek v Egypte v dobe neolitického. Ōsmaci a deviataci na hodinách technickej výchovy pripravili škvarkovú, rybaciú, vajíčkovicu a salámovú nátieryku, ktoré sme

Týždeň sme zakončili svätou omšou, ktorou sme poďakovali za dary Zeme

ochutnávali vo štvrtok 3. októbra. Keďže sa hovorí, že to najlepšie na koniec, v piatok sme na hlavnej chodbe urobili sladké pohostenie zo zdravých koláčikov. Žiaci spolu s rodičmi upiekli a priniesli ako napríklad z mrkvy, cukety, ovsených vločiek, špaldovej múky.

Anežka Stašová, 9.A

Deň mlieka

Po turistických chodníkoch

V piatok 21. septembra sa naša škola rozhodla venovať turistike. Žiaci 4. až 9. ročníka navštívili zaujímavé kúty našej prírody. Spoznali Juráňovu dolinu, Jánošíkove diery a Šútovský vodopád.

Siedmáci a žiaci 6.B sa vybrali na turistiku do „Jánošíkových diery“. Túra sa začala v Terchovej. Žiaci kráčali pokojne chodníkom, no neskôr sa cesta začala sťažovať a museli zdolávať prekážky ako sú skaly a rebríky. Turistika nebola ľahká, no krásny výhľad na krajinu stál za to. Po náročnej chôdzi si oddýchli pri chatke, kde si kúpili občerstvenie a suveníry. Spiatočná trasa bola jednoduchšia.

Juráňova dolina je krásna tiesňava v Západných Tatrách, ktorá sa nachádza asi 850 metrov nad morom.

...v Juráňovej doline...

...Jánošíkove diery...

...Šútovský vodopád...

S úzkymi chodníkmi, strmými skalnými stenami a krištáľovo čistým potokom, ktorý ňou preteká, vytvára unikátnu a tajomnú atmosféru. Tento kúsok prírody navštívili naši žiaci zo 4.B a deviatáci. Prechádzali lesom, obdivovali skalné formácie a počúvali zvuky prírody. Bol to skvelý zážitok, ktorý ich spojil s krásou doliny a pripomenul im, aké dôležité je chrániť takúto prírodnú pokladu.

Piataci, 4.B a 6.A v tento deň zas navštívili Šútovský vodopád. Je to štvrtý najvyšší vodopád na Slovensku a najvyšší v Malej Fatre. Má výšku 38m. Nachádza sa vo výške 830 m n. m. približne 4km od obce Šútovo. Je napájaný

vodou zo Šútovského potoka, ktorý má svoj prameň v neobyčajnom skalnom útvere Mojžišove pramene. Tie sú od vodopádu vzdialené asi 1km. Turistika na toto miesto bola nenáročná. Deti ju ľahko zvládli a tešili sa z krásy padajúcej vody. Keďže bolo nádherné počasie, niektorí neodolali a osviežili sa v padajúcej a prskajúcej vode.

Tento deň si naši žiaci užili naplno a mnohí sa tešili, že prekonalí samých seba. Už teraz sa tešíme na jar a na turistické trasy, ktoré budeme zdolávať. No teraz však chodníky spokojne odpočívajú pod bielou perinou a čakajú, kým ich jarné slnko pohladí svojimi lúčmi.

Agáta Bjeláková 9.A

...voňavé medovníky sú pripravené na pečenie...

Náš prvý biznis

Vôňa Vianoc: Ako sme piekli oplátky a medovníky

Vianoce sa pomaly blížia, a tak sme sa my deviataci rozhodli nadviazať na tradíciu predchádzajúcich deviatakov. Aj tento rok sme sa pustili do pečenia oplátok a medovníkov, aby sme ich mohli predávať na vianočných trhoch. Peniaze z predaja plánujeme použiť na náš tanečný kurz a ďalšie spoločné deviatacké aktivity.

Vôňa vanilky a tímový duch

Naša cesta začala v školskej kuchynke, ktorá sa premenila na malú pekársku dielňu. Pečenie sa konalo počas voľnejších hodín a bolo plné smiechu, šikovných rúk a samozrejme, sladkých vôní. Rozdelili sme si úlohy, niektoré z nás miešali cesto, iné vykrajovali tvary zvončekov, hviezdíčiek či srdiečok. Pri pečení oplátok sme museli byť veľmi opatrní. Stroj na oplátky

...napečené oplátky...

bol síce šikovný pomocník, ale niekedy sme sa museli popasovať so spálenými kúskami.

Učitelia a ich dobré rady

Pomocnú ruku nám podali aj učitelia, ktorí sa zmenili na skúsených pekárov. Ukázali nám, ako správne pracovať s cestom, ako vykrajovať rovnaké tvary a dokonca nám prezradili pár trikov na dokonale krehké oplátky.

Malé vianočné čaro

Keď bolo všetko upečené a ozdobené, vrhli sme sa na balenie. Medovníky aj oplátky sme starostlivo balili

do celofánových vrecúšok, ktoré sme preväzovali červenými mašľami, aby boli pekne pripravené na vianočné trhy. Keď nám pár kúskov zostalo, priniesli sme ich deťom z nižších ročníkov, ktorým sa pri pečení rozžiarili oči.

Viktória Skurčáková, 9.A

DEŇ ÚSMEVU

Úsmev nestojí nič, no znamená mnoho. Jeho rozdávaním môžeme niekomu vytvoriť krajší deň, povzbudiť ho.

4. októbra sme oslávili tento deň tak, že sme posielali smajlíkov tým, ktorým sme chceli urobiť radosť, prípadne im za niečo poďakovať. Deti si na hlavnej chodbe mohli vybrať a vymalovať smajlíka, ktorého potom doručili svojim kamarátom, pani učiteľkám, školníkovi i pani upratovačkám. Malý smajlík

Deti si pripravujú smajlíkov, aby ich mohli niekomu darovať

obdarovaným naozaj vyčaril úsmev. Pán Boh nechce, aby sme svoju svätosť dosiahli konaním mimoriadnych vecí. Mimoriadny by mal byť spôsob,

akým dobré skutky robíme. A práve takáto maličkosť, ktorá nestála veľa našej námahy len jednoduché kreslenie a strihanie sa stala pre mnohých obdarovaných mimoriadnou.

Anna Romaňáková, 5.A

Deň s Titusom Zemanom

Krásne jesenné počasie sme využili naplno.

Na sviatok Titusa Zemana, 30. septembra, sme sa vybrali ku jeho kaplnke. Ráno, keď sme prišli do školy, sme netrpezlivo všetci čakali na svojich učiteľov. Tešili sme sa, pretože tento deň bol iný, ako tie všedné školské, keď vysedávame v laviciach. Cesta pod Hrádok sa nám menším zdala dlhá, ale zvládli sme to. Hneď, ako sme prišli na miesto, mali sme omšu. Slúžil ju Don Jožko Luscoň s našim pánom farárom. Hovoril nám o živote Titusa a potom sme tam mali súťaže, ktoré si Jožko pre nás pripravil. Jeho aktivity boli neobyčajne neobvyklé, preto sa nám páčili. Súťažili sme, kto najďalej dopluje

Svätá omša s don Jozefom

fazuľou, hádzali sme pierkom, ktoré nás vôbec nepočúvalo, lebo nám to sťažoval vietor. Medzi netradičnými úlohami boli aj tradičnejšie, napríklad hádzanie loptou. Víťazi boli odmenení drobnosťami alebo jeho knižkami.

Potom nás čakala prechádzka prírodou a niektorých opekačka. Dosýta sme si užili tento deň a pritom sme sa veľa naučili o Titusovi, zašportovali si a prechádzkou precvičili naše telo.

Emília Jašáková 4.B

Súťaž s Titusom Zemanom

Týždeň pred sviatkom Titusa Zemana si pre nás v škole pani učiteľky náboženstva pripravili súťaž, v ktorej sme mohli prostredníctvom rôznych úloh, rébusov, doplnovačiek a tajničiek spoznávať jeho život.

Svoje pracovné listy sme mohli doplniť aj o informácie, ktoré nám rozprával don Jožko Luscoň počas svätej omše. Spomedzi tých, ktorí sa zapojili, boli vyžrebovaní šiesti žiaci a získali krásne ceny. Žrebovali sa traja výhercovia z prvého stupňa a traja z druhého stupňa.

O Titusovi sme sa prostredníctvom súťaže a z rozprávania don Jožka Luscoňa dozvedeli:

Blahoslavený Titus Zeman sa narodil 4. januára 1915 vo Vajnorochoch. V detstve býval často chorý. Po tom, ako sa v desiatich rokoch na príhovor Panny Márie Sedembolestnej náhle uzdravil, rozhodol sa stať sa kňazom.

Dňa 6. augusta 1932 zložil prvé rehoľné sľuby ako salezián. Teológiu študoval v Ríme a v Chieri pri Turíne, kde bol aj vysvätený za kňaza 23. júna 1940. Po návrate do vlasti začal študovať chémiu a prírodné

vedy a neskôr vyučoval v rozličných saleziánskych inštitútoch.

Keď v r. 1946 komunisti žiadali odstránenie krížov zo školských tried, Titus sa ako profesor v Trnave postavil proti: doplatil na to prepustením. V situácii kedy štátna moc zatvorila všetky kláštory a rehoľníkov internovali, súdili, a ponižovali, Titus Zeman sa rozhodol zachraňovať mladé duchovné povolania. Na jeseň 1950 dvakrát tajne sprevádzal mladých bohoslovcov cez rieku Moravu a cez Rakúsko do Talianska, aby mohli dokončiť štúdiá teológie a byť vysvätení za kňazov. Pomohol utiecť na slobodu aj niektorým diecéznym kňazom.

Počas tretieho prechodu v apríli 1951 bol Titus Zeman spolu s takmer celou skupinou zatknutý. Obvinenia boli: špionáž a velezrada. Prokurátor žiadal trest smrti, napokon dostal 25

rokov tvrdého väzenia bezpodmienečne so stratou občianskych práv.

Titus znášal väzenia 13 dlhých rokov, bol ťažko mučený, zosmiešňovaný, ponižovaný.

V Jáchymove musel manuálne drviť rádioaktívny urán. V roku 1964 režim Titusa podmienčne prepustil na slobodu, no stále bol trápený, sledovaný a robili na ňom aj medicínsky pokus.

Zomrel 8. januára 1969 na následky mučenia a väzenia.

V r. 1991 ho rehabilitačný proces vyhlásil definitívne za nevinného. Saleziáni don Bosca začali v roku 2010 proces jeho blahorečenia. Pápež František schválil dekrét o mučeníctve Božieho služobníka Titusa Zemana 27. februára 2017, čím umožnil jeho blahorečenie.

Titus Zeman bol vyhlásený za blahoslaveného v Bratislave 30. septembra 2017.

Martina Vonšáková,7.A

Týždeň s ovocím a zeleninou

Stravovať zdravo sa oplátilo. Deti si domov odniesli pekné ceny.

V piatok 8. 11. 2024 rozdali zástupcovia školského parlamentu všetkým žiakom milé kľúčanky a plagátky s nálepkami ovocia.

Triedni učitelia oboznámili žiakov

so súťažou, ktorú organizuje firma Plantex s.r.o., a ktorá sa stará, aby sme mali zdravé desiaty doplnené ich ovocím. Žiaci mali len jednu milú povinnosť. Počas nasledujúceho týždňa mali „papať“ čo najviac ovocia a zeleniny a to, čo skonzumovali, nálepkou označiť do plagátika. Takto vyplnený plagátik potom vhodili do krabice. 15. novembra zástupcovia školského parlamentu vyžrebovali dvadsiatich žiakov, ktorí splnili podmienky súťaže. Výhercovia si odnášali pekné ceny ako boli kufričky s pastelkami, ruksaky, vrecúška.

V súťaži som síce nevyhrala, ale bolo veľmi príjemné počas týždňa jesť viac ovocia a zeleniny. Uvedomujem si, že mojou výhrou je, že som urobila niečo pre svoje zdravie. Čerstvé ovocie a zelenina zaberá v ľudskej výžive významné

miesto. Je bohatým zdrojom ochranných látok (vitamínov a minerálnych solí). Energetická hodnota väčšiny druhov ovocia je veľmi malá. Čerstvé ovocie si ceníme pre jeho šťavnatosť a aromatickosť, ktoré majú význam pre svoj osviežujúci účinok a pri trávení umožňujú lepšie využívať všetky živné látky obsiahnuté v potrave. Činnosť tráviacich ústrojov podporuje i bučina obsiahnutá v ovocí.

Tamarka Grobarčíková, 4.B

Chutné prestávky

Počas prestávok nás okrem chutnej desiaty od mamičky čakajú aj maškrtky, ktoré máme z projektu školský program z prostriedkov Európskej únie a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Školský program spočíva v odávaní ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov do škôl, aby sa tak deťom zabezpečil prísun potrebných, zdraviu prospešných látok a eliminovala nadmerná konzumácia

sladkostí, ktorá vedie k nadváhe. Dostávame tak jablčka, mliečko, jogurty a tvaroh. Deti sa na dobroty veľmi tešia. Niektorí si mliečko vymenia so spolužiakmi za ovocné pyré.

Ovocie a zeleninu máme na chodbe a počas veľkej prestávky si každý, kto má naň chuť, zoberie koľko zje. Medzi deťmi je obľúbené ovocné pyré. Mladšie deti majú rady aj mliečko, no to, hlavne starší, veľmi neobľubujú. Chutné sú aj jogurty a tvaroh. Ten si však deti berú domov, aby im z neho mamičky pripravili chutné dobroty.

Veríme, že takáto zdravá strava nám prinesie zdravé návyky, ktoré prospejú nášmu zdraviu.

Janka Bieláková, 5.A

Olympiáda zo slovenského jazyka

Najlepší slovenčinári si aj v tomto školskom roku zmerali sily na olympiáde zo slovenského jazyka.

Tohtoročné školské kolo sa uskutočnilo 10. októbra. Dvanásť súťažiaci, žiaci ôsmeho a deviatego ročníka, si zmerali sily v troch disciplínach. Prvá časť pozostávala z testu, druhá časť bola transformácia textu a tretia časť bola rečníčka. Žiaci si pripravili príhovor a predniesli ho pred súťažiacimi i trojčlennou porotou. Vlnajšie víťazstvo obhájila a na 1. mieste sa

umiestnila Anežka Stašová a zároveň postúpila na okresné kolo. 2. miesto získala Agáta Bjeláková, 3. miesto patrilo Jozefovi Brandisovi, všetci z 9.A triedy. Najúspešnejšou ôsmačkou sa stala Sandra Skurčáková z 8.A. Anežka nás excelentne reprezentovala aj na okresnom kole, ktoré sa uskutočnilo 13. novembra v Námestove. Získala 1. miesto a postupuje do krajského kola, ktoré sa bude konať 3. februára budúceho roku. Budeme jej držať palce, aby si aj odtiaľ priniesla diplom.

Janka Jagelková, 5.A

Vítazi – zľava Anežka, Agátka, Jozef

Koncert pre Cecíliu

Cecília je patrónka všetkých muzikantov a spevákov.

A keďže v našej škole je veľa hudobných talentov, 22. novembra, na sviatok svätej Cecílie, sa v našej škole konal koncert, ktorým sme si uctili túto sväticu. Spevom a hrou na hudobné nástroje sme jej poďakovali za svoje talenty.

Na koncerte som sa rada predstavila aj ja. Hudbu mám veľmi rada, hrám na heligónke a base. Najskôr som so spolužiakmi Markusom a Milkou zahrála na heligónke a spoločne sme zaspievali pesničku. Potom som sa spolu s dedkom a našou skupinou Brandisovci predstavila na hre na base. Spoločne sme zaspievali niekoľko pesničiek. Počas koncertu

vládla príjemná atmosféra. Vystupujúci boli odmenení veľkým potleskom. Verím, že takýto koncert sa uskutoční aj o rok a naberú odvahu ukázať svoj talent aj tí, ktorí tento rok nechceli vystupovať, lebo sa hanbili alebo báli.

Cecília sa narodila do bohatej rodiny. Od detstva viedla nábožný život plný pokory a lásky k Bohu. Pôstom a modlitbou k anjelom i svätým prosila o ich orodovanie a ochranu panenstva. V mladom veku ju rodičia prinútili k svadbe a zosobášili ju. Pri obrade nepočúvala kostolný organ, ale v srdci spievala Bohu. Cecília hlásala Kristovo

slovo a vďaka jej zbožnému životu sa dali mnohí pokrstiť. Nakoniec aj ona zomrela mučeníckou smrťou.

Karinka Brandisová, 4.B

Malí pútnici

Krásne októbrové počasie využili prváci a druháci na návštevu pútnických miest.

Prváci navštívili kalváriu v Trstenej, tretiaci zas pútnické miesto Skalka v Tvrdošíne. Deti sa počas svojho putovania modlili a spievali piesne k Panne Márii. Svoje modlitby obetovali za svojich najbližších.

Pútnické miesto Skalka vzniklo už v roku 1870, vtedajší richtár dal do skaly vytesať kaplnku, pri ktorej sa veriaci schádzali pri modlitbe a pobožnostiach. V roku 2000 bola

Na krížovej ceste v Trstenej

vysvätená novopostavená kaplnka aj so sochou Panny Márie a sv. Bernadety.

Krížovú cestu v Trstenej na vrchu Bubeník tvorí pätnásť zastavení v rozstupoch približne sto metrov. Na betónovom základe je tvrdeným betónom vytvorená takmer dvojmetrová umelecká mozaika s plastikou výjavu príslušného zastavenia.

Pri hľadaní výtvarného a materiálového spracovania krížovej cesty bol oslovený Kamil Dráb. Osadenie krížovej cesty v teréne smerom na Lázky

sa uskutočnilo v septembri 2021, dokončený súbor požehnal v sobotu 2. októbra 2021 biskup Ján Kuboš.

Deti tak spoznali miesta vo svojom regióne, ktoré sú krásne a zároveň majú veľkú duchovnú hodnotu.

Magdaléna Maslaňáková, 7.A

Aj ty môžeš byť umelcom

Naša škola sa zapojila do medzinárodného cezhraničného projektu **Aj ty môžeš byť ľudovým umelcom, ktorý je realizovaný medzi našou obcou, školou a poľskou gminou Milówka.**

Projekt bude prebiehať od polovice novembra do februára 2025. Deti z oboch obcí sa stretnú na šiestich tvorivých stretnutiach, zoznámia sa s tradičnou remeselnou tvorbou i podobami a formami tradičnej tanečnej a hudobnej kultúry. Prvé tri aktivity sa konali v novembri.

Začali tvorivým stretnutím 14. novembra. Na ňom sa venovali maľbe na sklo. Žiaci tvorili v telocvični. Boli im rozdane predlohy, podľa ktorých vytvárali sklomalby. Museli premýšľať, ktorú farbu nanesú ako prvú, aby im vyšiel obraz v požadovaných farbách. Na sklo maľovalo 40 detí rôzneho veku. Aj keď sa na začiatku nepoznali

...deťom pri drevorezbe pomáhal pán Mgr. art. Peter Kolčák...

...maľovanie na sklo...

...drevorezba dala žiakom zabráť, nevyhli sa ani drobným úrazom...

a nerozumeli ich jazyku, nesmelé tváre rýchlo vystriedali žiarivé úsmevy a deti nadviazali aj nové kamarátstva.

O týždeň 21. novembra sa naše i poľské deti pod vedením lektora z Martina pustili do pletenia košíkov. Naši predkovia z prútia dokázali vyrábať krásne úžitkové koše, ktoré boli súčasťou ich

...pletenie košíčkov z pedingu...

bežného života. Používali sa ako kolísky až po košiny na vozoch. Plietli ich z prútia vrb. Presne vedeli, kedy prútie zbierať, aby bol výrobok kvalitný, aby sa prútie nelámalo. Naši žiaci tentoraz neplietli z prútia ale z pedingu. Otestovali svoju trpezlivosť i manuálne zručnosti. Práca to veru nebola jednoduchá, pretože ich prsty neboli zvyknuté na takúto prácu a ne jeden z nich si okrem pekného výrobku odnášal na prstoch aj mozole. Na tie však deti rýchlo zabudli pri pohľade na svoje povypletané výrobky.

Manuálnu zručnosť si vyžadovala aj tohtoročná posledná spoločná slovensko-poľská činnosť. Deti sa 28. novembra stretli, aby vyrezávali do dreva. Na toto stretnutie boli vybratí chlapci z vyšších ročníkov. Chalani mali pripravené smrekové a lipové drevo a pustili sa do práce. Pripravené šablóny obkreslili a pomocou vypilovačky vytvorili vianočné

...pletenie dalo zabrat našim prstom...

ozdoby, domčeky, kostolíky. Výrobky zdokonalili oknami, vyrezávaním a drobnou maľbou alebo goralskými symbolmi. Touto aktivitou deti ukončili tradičnú remeselnú tvorbu.

V projekte budú pokračovať v novom kalendárnom roku. To sa budú už venovať tradičnej hudobnej a tanečnej kultúre.

Silvia Maslaňáková, 7.A

Podarili sa nám takéto krásne ozdoby na Čitkov vianočný stromček

Pozdravili sme Čitka

Čitko je náš kamarát, ktorého sme spoznali, keď sme do vydavateľstva Slovart urobili veľký komiks z našich prázdnin.

22. novembra bol Svetový deň pozdravov a my, žiaci 4.B, sme mu napísali pekný list, ku ktorému sme mu pribalili pekné vianočné ozdoby, ktoré sme vlastnoručne vyrobili. Výroba nebola náročná. Stačilo len správne poskladať papier a povystrihovať doň

rôzne tvary. Potom sme papier rozložili a vianočná ozdoba bola hotová. Niekomu sa podarila vystrihovaná hviezdička, niekomu srdiečko, niekomu kruh. Čitko sa teraz nemusí báť, že jeho vianočný stromček nebude ozdobený. A my sa už teraz tešíme, že nám náš priateľ za našu snahu pod náš stromček poslal ďalšie knihy do triednej knižnice.

Emília Jašáková 4.B

Naše nové knihy

Do súťaže sa zapojili aj šiestачky. Zlava M. Brandisová, A. Pindjaková, N. Mačincová

Naše prázdniny v komikse

Naša pani učiteľka Kutláková sa nás opýtala, ako sme prežili svoje letné prázdniny.

Všetci sme s radosťou rozprávali o našich zážitkoch. Potom nám navrhla, aby sme naše rozprávanie

nakreslili do komiksu. Každý sa s radosťou pustil do práce, pretože komiksy máme veľmi radi. Nakreslené komiksy sme nalepili na jeden veľký papier a vytvorili sme tak komiksovú veľdielo 4.B – Naše prázdniny. Ku obrovskému plagátu sme ešte priložili

Štvrtáci so svojimi novými knihami

Milí kamaráti

Váš obrovský plagát plný vašich komiksov z letných prázdnin ma veľmi milo prekvapil. Hneď som si ho aj vyfotil, aby som sa o neho mohol podeliť aj s ostatnými. Taktiež sa mi páčili pribalené komiksy od Alicky, Natálie a Margarátky zo 6.A. Tie boli tiež nápadité a pekne spracované. Boli tak pekné a výstižne nakreslené, že som okamžite spoznal, kde boli a čo zažili.

Za vašu šikovnosť⁸ a úsilie vám posielam pár kníh, ktoré vás dúfam zaujmú. Knihy si môžete medzi sebou požičiavať a vybrať si každý z vás knihu, ktorá ho zaujme.

Prajem príjemné čítanie v tomto sychravom počasí.

Váš Čitko

pekný list, ktorý sme spoločne napísali na hodine slovenčiny. To sme poslali do vydavateľstva Slovart. Mas kot vydavateľstva, postavička Čitko, si našu prácu hneď všimol. Náš komix uverejnil na svojom facebooku. Napísal nám ďakovný list, v ktorom nás veľmi pochválil a poslal nám balík kníh, ktoré sme si dali do našej triednej knižnice. Počas prestávok si ich čítame a tešíme z nich. Čitkov list zas zdobí našu nástenku a my sa tešíme, že máme nového kamaráta.

Ďalšie tri knihy vyhrali aj naše šiestачky, ktoré do vydavateľstva poslali dievčatá zo 6.A. Tešíme sa na ďalšie výzvy od vydavateľstva, do ktorých sa radi zapojíme.

Karinka Brandisová, 4.B

Október s Pannou Máriou

Mesiac október je v našej škole každoročne spojený s modlitbou ruženca a úctou k Panne Márii.

Na hlavnej chodbe nás pri vstupe do školy víta socha Panny Márie. Tú počas mesiaca ozdobili malí prváčikovia, ktorí jej vyrobili krásny ruženec, a tak ju ozdobili. Každý deň počas veľkej prestávky sme sa v kaplnke modlili desiatok ruženca. Svoje úmysly sme vždy vhadzovali do vopred pripravenej krabičky. Modlili sme sa za zdravie naše i našich blízkych, aby sme boli šťastní, aby sme dostali dobré známky. V piatok 18. 10. sme sa zapojili do projektu Milión detí sa modlí ruženec. O deviatej ráno sa deti z 1. stupňa vo veľkom kruhu

Pri modlitbe ruženca – Milión detí sa modlí ruženec

modlili ruženec v telocvični. Ostatní sa k modlitbe pridali vo svojich triedach. Táto modlitba bola obetovaná za mier vo svete. Modlitba ruženca má však

obrovskú silu, preto sa ju treba modliť nielen počas októbra, ale aj počas celého roka. Myslite preto na to!

Tamarka Grobarčíková, 4.B

...živý ruženec...

Misijný týždeň

Od 21. septembra do 25. októbra sme do školy chodili oblečení vo farbe našich kontinentov.

V pondelok sme prišli oblečení v zelenej farbe. Tá symbolizovala Afriku. Jej pralesy a rastlinstvo. Utorok sa niesol v znamení červenej. Je to farba Ameriky. Symbolizuje farbu pleti indiánskych národov a taktiež krv mnohých misionárov a mučeníkov, ktorí položili svoje životy za vieru

a ohlasovanie radostnej zvesti evanjelia. Za Európu sme sa v stredu obliekli do bielej. Tá symbolizuje bielu rasu, ktorá žije na starom kontinente. Za početný národ Ázie sme sa obliekli vo štvrtok do žltej farby. Na tomto kontinente žije väčšina obyvateľstva celého sveta. A predsa, Ježiš je tu takmer nepoznaný. Posledný deň v týždni, v piatok, sme sa obliekli do modrého oblečenia. Modrá farba symbolizuje more, ktoré obklopuje okolo 10 000 ostrovov, z ktorých najväčší je Austrália.

V piatok, 25. októbra, sme ukončili tento náš misijný týždeň modlitbou svätého ruženca, ktorý sme obetovali za misionárov šíriacich vieru po celom svete. Žiaci prvého stupňa spolu s učiteľmi vytvorili živý ruženec sprevádzaný aj spievanou modlitbou. Mali pritom oblečené tričká, ktoré predstavovali farby jednotlivých kontinentov.

Anna Romaňaková, 5.A

V bábkovom divadle

Bábkové divadlo v Žiline patrí medzi miesta, ktoré naši žiaci navštevujú každoročne, aby si odtiaľ odniesli nielen umelecké zážitky, ale aj vedomosti.

Tentoraz si pozreli divadelné predstavenie Škaredé káčatko. Do Žiliny sa tentokrát vybrali 10. decembra tretiaci,

štvrtáci a piatáci. Keďže mesto navštívili tesne pred Vianocami, mohli sa tak zastaviť aj na vianočných trhoch. Okrem zážitkov z predstavenia si tak odnášali z trhov aj malé drobnosti pre seba a svojich blízkych.

Agáta Bjeláková, 9.A

Učenie cez zážitky

Letisko Poprad

Naši ôsmaci a deviataci sa po prvýkrát vybrali na letisko v Poprade, kde sa dozvedeli, čo všetko obnáša príprava pred letom. Pani sprievodkyňa im ukázala, ako prebieha odbavenie cestujúcich, žiaci si vyskúšali bezpečnostnú kontrolu, navštívili odletovú halu a letiskoví hasiči im predvedli svoju techniku.

Na záver ich čakalo aj nezabudnuteľné vozidlo – previezli ich v špeciálnom hasičskom aute.

Galérie v Tvrdošíne

Prvý októbrový týždeň sa naši žiaci z 5.– 9. ročníka vybrali spoznávať umelecké diela v galériách. Niektorí navštívili Galériu Márie Medveckej v Tvrdošíne, iní zas Art Galériu Schurger. Deti mali príležitosť obdivovať fascinujúcu zbierku obrazov a zároveň sa dozvedeli množstvo zaujímavostí o živote a tvorbe maliarov.

Po návšteve galérií pokračovali v prehliadke mesta a zavítali do krásneho dreveného kostolíka, ktorý je zapísaný na zozname svetového dedičstva UNESCO.

Agáta Bjeláková, 9.A

V Oravskej Polhore pri odparovaní soli

Odparovanie soli

Na začiatku októbra navštívila trieda 9.B Oravskú Polhoru, kde sa oboznámili s procesom získavania soli z minerálnej vody na Slanej vode. Žiaci mali možnosť vyskúšať si praktické odparovanie slanej vody a dozvedeli sa viac o histórii polhorských kúpeľov a spôsobe využívania slanej vody. Exkurzia bola súčasťou projektu Hovoríme o jedle.

...v Galérii Márie Medveckej v Tvrdošíne...

MISIJNÝ JARMOK

Posledný deň pred jesennými prázdninami býva v našej škole misijný jarmok.

Na túto peknú aktivitu sa každoročne tešia nielen deti, ale aj ich rodičia i miestni obyvatelia. Jarmok sa totiž stal príležitosťou, kde si návštevníci môžu nielen nakúpiť zaujímavé výrobky a chutné jedlo, ale sa aj stretnúť s priateľmi pri dobrej kávičke či čaji v tradičných žiackych kaviarničkách. Jarmok začal svätou omšou, ktorú slúžil jezuita z Ružomberka Dušan Bezák. Hovoril na nej o misiách, na ktorých sa podieľajú. Aj

časť nášho zisku, 2300 eur, bola venovaná jezuitom do Kirgizstanu. Spoločnou snahou sme na jarmoku zarobili 4200 eur. Najaktívnejšou triedou z 1. stupňa bola 4.B, ktorá zarobila 295 eur a na 2. stupni 5.A. Ich zisk bol 815 eur.

Za zarobené peniažky sme si „adoptovali“ kňaza v Afrike. Na jeho štúdium sme poslali 600 eur. 500 eur bude slúžiť na školské misie, rovnakú sumu sme venovali Saleziánom don Bosca a na Pápežské misijné diela sme dali 300 eur.

Veľká vďaka patrí všetkým žiakom našej školy, rodičom, sponzorom,

učiteľom – všetkým, ktorí podporili toto dielo. Pánboh zaplat!

Emília Jašáková, 4.B

Náš Cyklopko (Kyklopko)

Cyclopko je náš triedny jašter, ktorý nám spríjemňuje život počas vyučovania. A ako sa k nám dostal?

Jedného dňa bola naša spolužiačka Kika na salaši a tam bol jeden bača, ktorý sa o neho nemohol starať a potreboval sa ho zbaviť a dať ho do dobrých rúk.

Toto milé stvorenie najprv Kika nechcela, ale týždeň pred tým sme sa v triede rozprávali o tom, že chceme mať triedne zvieratko. Tak jej napadlo, že ho medzi nás zoberie. Potom sme hľadali pre neho terárium. Nakoniec naša spolužiačka Simonka našla doma akvárium = terárium. Zistovali

sme si, či z hygienických dôvodov môže byť takéto zvieratko v našej triede. Potvrdilo sa, že áno, tak sme si ho

osvojili a príkladne a pravidelne sa o neho staráme. Čistíme mu terárium a krmíme ho svrčkami. Máme ho radi a často sa len vďaka nemu tešíme do školy. Náš jašter je gekončík nočný. Pre svoju nenáročnosť a množím farebným formám je jedným z najčastejšie chovaných jašterov. Tie dorastajú do veľkosti 20 – 30 cm. Oči majú vertikálnu zornicu, viečka sú voľné. Na končatinách majú 5 prstov s pazúrikmi. Klasicky sfarbený gekončík je hnedožltý s bodkami alebo škvrnami. Taký je aj ten náš. Tieto tvory sa dožívajú až 20 rokov.

Čiže veríme, že s nami dokončí aj naše štúdium na základnej škole. A dúfame aj, že sa na neho nalepí aj veľa z učiva, ktoré sa učíme a bude najvzdelanejším jašterom spomedzi jašterov.

Kristína, Karin, 6.B

Voda je pre život potrebná

Na hodine triedneho spoločensva sme 18. októbra mali zaujímavú návštevu.

Prišla k nám pani Ing. Zuzana Kertysová. Pýtala sa nás, či poznáme kolobeh vody. Vysvetlila nám ho na prezentácii. Z neba padá dážď na zem, voda do nej vsiakne a neskôr sa vyparí. Urobia sa z nej oblaky a z tých prší. Porozprávala nám o tom, aká je voda významná a máme si ju vážiť. My ju možno pokladáme

za samozrejmosť, no pre obyvateľov iných krajín je vzácnosť, ktorú si nemesierne vážia, trpia jej nedostatkom a zlou kvalitou. Ukázala nám veľa fotografií. Zaujala ma fotka, na ktorej bol pán, ktorý sa kúpал v riasach. Bolo mi smutno pri pohľade na špinavé rieky či na rieky, v ktorých sa zasekli zvieratá v odpadkoch. Každý z nás však môže prispieť svojou zodpovednosťou, aby chránil vodu. Preto neváhajme, začnime vodou šetriť a neznečisťujeme ju, pretože **bez vody nie je život**.

Tamarka Grobarčíková, 4.B

...siedmaci spolu s prvákmi...

Ako sa dostať do neba

Na hodinách náboženstva sme sa počas novembra pustili do zaujímavého projektu s názvom Ako sa dostať do neba.

Najskôr sme si vyhľadávali fotografie a životopisy našich patrónov, ktorých sme vyberali podľa našich krstných mien. Životopisy sme si upravili do krátkych textov a viet, ktorým ľahko porozumejú aj naši prváci. Texty sme sa naučili našpaľovať. Na druhej vyučovacej hodine sme si vyrobili fotostenu s našimi patrónmi.

Ich fotografie sme dali do slávnostného venca. Na tretej vyučovacej hodine sme sa stretli s prvákmi a tým sme predstavili životopisy. Mali sme pre nich pripravené aj otázky a za dobré

odpovede dostali aj odmenu. Celé predstavenie sme ukončili otázkou: Kto sa chce dostať do neba? Na fotostene ostal jeden prázdny veniec, do neho si prváci dali hlávky, odfotili sme ich, a tak

sa dostali do siene slávy – do neba. Po skončení predstavenia sa prváci vrátili do triedy, kde príbehy svätých nakreslili.

Magdaléna Maslaňáková 7.A

...fotostena so svätcami...

Výsadba ovocných stromov

Ovocný strom je pýchou a benefitom každej rodiny, každého dvora.

Prináša príjemný chládok, radosť so špevavých obyvateľov a hlavne úrodu plnú vitamínov. V škole sme tiež jedna veľká rodina a tešíme sa, ako si o pár rokov budeme pochutnávať na chutnom ovocí. Na konci októbra, 25. 10., sme si totiž do našej školskej záhrady zasadili ovocné stromy a kríky. Výsadbu realizovali naši šiestaci. Ovocné stromy nám dodala firma Plantext, s.r.o. Firma taktiež dodala náradie na výsadbu, ktoré bude ďalej

Šiestaci si vyhrnuli rukávy a posadili do školskej záhrady ovocné stromy a kríky

žiakom slúžiť na hodinách technickej výchovy. Deti vysadili jablone, hrušku, slivky, černicu, čučoriedky. Výsadba prebiehala v rámci programu „Školské

ovocie“, financovaného zo zdrojov EÚ, ktorý podporuje spotrebu ovocia a vzdelávanie.

Magdaléna Maslaňáková, 7.A

Kytica vďačnosti

„Ach, ďalší nudný utorok,“ vravela som si, keď som vchádzala do školy. „Najťažšie hodiny z celého týždňa,“ pomyslela som si.

Vošla som do triedy a prichystala som si pomôcky na prvú hodinu. Vtom prišla do našej triedy pani učiteľka Pitáková s tým, že ma potrebuje zobrať do výtvarného kabinetu. Keďže som veľmi nasmelý človek, začala som sa báť a stresovať. Po príchode do kabinetu som si na stole všimla nachystané fixky, ceruzky a obrovský papier. Vtedy mi odľahlo. Dozvedela som sa, že mám nakresliť veľkú duchovnú kyticu pre nášho otca biskupa Františka Trstenského. Kým som

kreslila, stále som si vravela, že to je len nejaká kytica a nikto si ju ani nevšimne. Ale keď som na druhý deň ráno prišla do školy, na chodbe stála vystavená moja kytica. Potešila som sa, no nevenovala som tomu nejakú pozornosť. Po príchode do triedy ma

moja kamarátka vítala so slovami: „Tvoja kytica je slávna, lebo je vystavená v každej triede.“ Pani učiteľka ju totiž prefotila do každej triedy. A od toho dňa sme sa celá škola počas celého týždňa modlili za nášho biskupa. Modlitby sme si zapisovali do tejto kytice, ktorá práve modlitbami nadobudla svoju krásu a význam. Na konci týždňa sme modlitby spočítali a duchovnú kyticu poslali otcovi biskupovi. Obetovali sme zaňho 5178 modlitieb Zdravas Mária a 77 Koruniek Božieho milosrdenstva.

Silvia Maslaňáková, 7.A

...veselé šantenie...

Škola v prírode

Posledný septembrový týždeň sa naši tretiaci vybrali do Oščadnice, aby tam prežili týždeň plný hier, aktivít, zábavy, ale aj učenia sa.

Deti začínali svoje ráno rozcvičkou, potom sa učili a poobede ich čakali rôzne aktivity s animátormi. Vychutnali si aj turistiku, nechýbala nočná hra či večerná párty.

Učenie v škole v prírode

Domov si odnášali nielen skvelé zážitky, ale do batôžka si pribalili aj

Deťom sa venovali aj animátori

Deti dostali za svoje vzorné správanie a plnenie aktivít pekné diplomy

kus zodpovednosti a samostatnosti, ktorej sa naučili. **-red-**

Hurá, vieme plávať!

Prvý a druhý októbrový týždeň sa naši tretiaci a štvrtáci učili len prvé dve hodiny. Potom totiž chodili na plavecký výcvik.

Prvý týždeň odštartovali tretiaci. Druhý týždeň sme chodili my, štvrtáci. Hneď po druhej hodine nás vonku čakal veľký biely autobus. Všetci sme doň nastúpili a hurá do Tvrdošína na plaváreň. Cesta tam sa nám zdala byť dlhá, lebo sme sa nevedeli dočkať šantenia vo vode. Po príchode nás plavčíci poučili o bezpečnom správaní, obliekli sme si plavky a šup na rozcvičku ku bazénu. Potom sme plávali na chrbte i na bruchu. Podľa toho, ako vieme plávať, sme sa rozdelili

do skupín. Na konci týždňa sme mali súťaž.

Tí najlepší boli za svoje plavecké výkony odmenení sladkými cenami. No odmenení boli všetci. Každý si totiž

odniesol za svoje výkony a odhodlanie pekný diplom, jeden voľný vstup na plaváreň a malú sladkosť.

Klárka Vnenčáková, 4.B

...prezentácia divadielka...

...mňam, hranolky...

Nocovačka v škole

Naši erkári z animačného krúžku si pre deti z 1. stupňa pripravili nocovačku v škole.

Celá sa niesla v duchu rozprávky V hlave 2. Deti začínali o štvrtej popoludní v piatok 18. októbra a končili o deviatej v sobotu. Začali tým, že každé dieťa si vylosovalo stužku, aby vedelo, ku ktorej skupinke patrí. Hneď potom sa presunuli do tried a vymýšľali si pokrik, navrhovali vlajku podľa emócie, ktorú mali, robili divadielko podľa scény z filmu a hrali sa rôzne hry. Keď boli hotoví, presunuli sa na hlavnú chodbu a prezentovali scénu, vlajku a svoj pokrik. Hrali sa hru Hľadaj animátora. Deti dostali tabuľky a animátori kartičky s emóciou, napríklad hnev, smútok, závišť... Potom sa presunuli do tried a mohli si zapnúť film V hlave 2. Popri pozieraní si dali chutné hranolky. A prišla

...šantenie pri super hrách...

nočná hra. Na tú sa všetci tešili najviac. Všade bola tma a starší animátori deti strašili a dávali im rôzne úlohy. Najhlavnejšou úlohou celej nočnej hry bolo nájsť poklad. Poklad deti samozrejme našli a tešili sa z neho. Bola to noc plná zážitkov, nových priateľstiev, z ktorej si deti odniesli nielen pekné spomienky, ale aj poučenie.

Martina Vonšáková 7.A

Záložka do knihy spája školy

Naša škola sa každoročne počas októbra zapája do medzinárodného projektu Záložka do knihy spája školy.

Cieľom projektu je nadviazanie kontaktov medzi slovenskými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh, ktoré žiaci vyrobia ľubovoľnou technikou.

Z našej školy sa v tomto školskom roku do projektu zapojilo 130 detí z 1. aj 2. stupňa. Vytvorili nápadité záložky na tému: Od mravca po veľrybu - inšpirujúci svet zvierat. Záložky si vymenili s českou školou v Dobříši. Deti veľmi práca bavila a boli pri nej kreatívni. Vytvorili záložky, ktoré boli inšpirované zvieracími postavičkami, ktoré spoznali počas čítania rôznych zvieracích rozprávok. Dnes sa už naše

deti tešia z českých záložiek a české deti z tých našich. Záložky im pomáhajú pri čítaní a sú zároveň milou spomienkou na tento projekt.

Silvia Maslaňáková, 7.A

Naše záložky poputovali do Čiech

Veľké prestávky na lezeckej stene

Veľké prestávky môžeme v škole tráviť rôznymi zaujímavými spôsobmi.

Deti môžu navštevovať kaplnku, stretávať sa s priateľmi, čítať si v knižnici alebo ísť do telocvične, kde ich čaká dobrodružstvo na lezeckej stene. Tu ich pani učiteľka Rusnáková učí, ako byť zdatným lezcom. Lezecké kurzy prebiehajú na malej stene. Počas uplynulých mesiacov si svoje lezecké zručnosti vyskúšali hlavne žiaci 1. stupňa. Na lezenie sa veľmi tešili, pretože je pre nich prirodzený pohyb. Do cvičenia zapájajú široké spektrum svalov. Žiaci pracujú s vlastnou váhou tela, zdokonaľujú silu, vytrvalosť, koordináciu a rovnováhu. Taktiež posilňujú svoje vôľové vlastnosti a dôveru v seba samého.

Tamarka Grobarčíková, 4.B

AKÁ JE BUDÚCNOSŤ PLASTOV ?

koľko jogurtov spotrebuješ týždenne ?

Mariám = 3 = 21,4%
 Daniel = 1 = 7,14%
 Ferdinand = 3 = 21,4%
 Alexandra = 2 = 14,4%
 Matěj = 2 = 14,4%
 Jadais = 2 = 14,4%
 Juraj = 1 = 7,14%

ako maloučís s kľúčikmi od jogurtu ?

vložíme do separovaného koša na plastový odpad.

DO KONTAJNERA NA PLASTY PATRIA :

Nevrecované, sťahové alebo kónicovité recyklované PET fľaše a nápoje, kelímky od jogurtov ...

DO KONTAJNERA NA PLASTY NEPATRIA :

Mastné oleje so zvyškami potravín, kyselidla, kyselky a pod.

Naloziteľné látky a oleje a nich patria na špeciálny dvor.

Mariám, Daniel, Ferdinand, Alexandra, Matěj, Jadais, Juraj

Ako sme sa hrali s cudzími slovami

Nemám rada, keď mi súrodenci chodia do izby, ak ich tam nájdem, intenzifikujem tón hlasu. Mama mi hovorí, že som príliš impulzívna a konám bez premýšľania. Vela slov sa ma vie dotknúť, a preto sa považujem za senzibilnú bytosť. Na rodičovskom združení ma učiteľia chvália, vraj sa správam **distingvovane**. **Disonancia** medzi mnou a sestrou vzniká pri témach týkajúcich sa učenia.

Dominika Grobarčíková 7.A

Skoro pred každou písomkou alebo keď učiteľka vyberá žiakov na skúšanie som vystresovaná. Keď som niekedy so spolužiakmi alebo kamoškami som ako **hyperaktivovaná**. Keď nakupujem, som niekedy veľmi komplikovaná. Jedného dňa chcem byť mladá **distingvovaná** slečna. Hrám **brilantne** na husliach a dúfam, že tak niekedy budem hrať aj na klavíri.

Agáta Brandisová 7.A

Vnímam sa ako **symetrický** kaskadér vo vlastnom **fiktívnom** svete. Niekedy som **senzitívne hyperaktívny**. Keď si

zapnem hudbu, dokážem sa **melodicky** pohybovať po miestnosti, akoby môj každý krok mal presne určený **rytmus**. Aj keď ma mnohé veci stresujú, snažím sa všetko analyzovať **empiricky** a **geniálne**. Hľadám logiku a poriadok vo svete, ktorý je pre mňa **chaotický** a **brilantný** zároveň. Mám **enviromentálne** cítenie. Snažím sa **prispôsobovať** životu, ktorý je **experimentálnou hospitalizáciou** medzi parádou a mojimi vlastnými nápadi. Ak by ma chcel niekto prečítať, musel by mať **slovník**, ktorý je viac než **komplikovaný**.

Lukáš Staš 7.A

Počúvajúc pieseň od Polemicu, uvažujem či aj ja som **komplikovaná**... Som? Som **termicky** vystresovaná. V záťažovej situácii ma **chytá** teplota tváre. Určite som **symetrická**. Moja nálada sa **hyperaktivuje** **senzitívne**. Moje kresby sú **metodicky** **fiktívne**. Moje ústa sú **staticky** **kinetické**. Moja mama dáva ráno **prognózy** **disonancie** môjmu oblečeniu.

Mária Stašová 7.A

Láska v krabici

Aj v tomto školskom roku sa počas adventu naši žiaci zapojili do projektu **Kolko Lásky sa zmestí do krabice od topánok**.

Poslaním projektu je prinášať seniorom nielen radosť, ale aj pocit, že nám na nich záleží. Deti mali možnosť nosiť do vopred pripravenej krabice rôzne dobroty, teplé ponožky, krížovky, čajíky. Tieto darčeky boli pred Vianocami odovzdané starším v Domove sociálnych služieb v Námestove.

-red-

O slepom Strome

V ďalekom nevelkom lese rástli stromy rôzneho druhu. Boli krásne košaté a týčili sa vysoko k nebu. Ich konáre zdobili spevaví obyvatelia a okolo nich zas šantili veselé zvieratká. Zdanlivo sa zdalo, že si les žije vo veľkej harmónii, no nebolo to celkom tak.

Na okraji lesa rástol Strom, ktorý bol slepý. Navôkol rastúci susedia sa mu často smiali a pohrdali ním, že nevie, čo je život.

Raz, keď si ho stromy doberali nepeknými poznámkami, povedal im: „Farby síce nevidím, ale ich cítim. Vďaka tomu si viem predstaviť, ako vyzerajú.“

Vedľa stojací strom sa ho povýšenecky opýtal: „Ako teda vidíš žltú farbu?“

„Žltú farbu si predstavím ako teplé slnečné lúče,“ odpovedal slepec.

„A ako vidíš modrú farbu?“ spýtal sa mohutný smrek so smiechom na perách.

„Modrú si zas predstavujem a vidím ako kvapky dažďa,“ prehovoril Strom.

Les sa hlasno zasmial, neprijal múdre odpovede slepeho Stromu. Vietor ten smiech zaniesol doďaleka. Povrchné poznámky zachytili až slnečné lúče. Slnku prišlo veľmi ľúto, ako sa všetci k Stromu správajú.

„Veru, nemôžem to nechať tak,“ pomyslelo si, „veď tomu Stromu nesiahajú ostatní ani po peň. Jeho pokora a city sú predsa také obdivuhodné!“

Slniečko navštívilo pani Zimu a spolu vymysleli plán. Keď nadišiel zimný čas, pani Zima začala na krajinu sypať snehové vločky. Tie silno padali a padali. Zasykali všetky stromy v lese akoby sa nebo roztrhlo. Len náš Strom mal konáre pokryté slabou vrstvou mäkkej snehovej perinky a vztýčený si vychutnával vodu zmenenú na sneh. Cítil na sebe bielu farbu. Stromom sa začali pod ťarchou snehu ohýbať najskôr konáre, no potom sa ohli celé. Nič nevideli, nemohli dýchať, všade cítili a videli čiernu farbu, tmú. Hrubá snehová prikrývka im nedovolila

vyrovnať sa. Celý les takto pokľakol a poklonil sa pred slepým Stromom. Až teraz všetci pochopili, že farby sa dajú cítiť. Och, ako by teraz chceli cítiť inú farbu než čiernu! Och, ako len ubližovali svojmu druhovi!

Prišla jar. Slniečko sa zlutovalo nad lesom a svojimi lúčmi sa začalo dotýkať snehovej periny. Stromy sa začali vyslobodzovať spod snehu, pomaly sa narovnávali a začali Stromu odovzdávať svoje ospravedlnenia, hlbokú úctu a uznanie. A Strom ich bez hnevu prijal. Odvtedy v lese vtáčence spievajú ešte veselšie a zvieratká šantia o čosi divokejšie.

Mária Rusnáková, 5.A Cena poroty v celoslovenskej literárnej súťaži Detská rozprávková Žilina

Detská rozprávková Žilina – Mária Rusnáková, 5.A s ocenením

Ocenená Anežka- prvá sprava

Viera, nádej, láska

Krajina, v ktorej v noci sny vykvitali a zaplňovali polia, túžby sa premieňali na žiarivé hviezdy a spomienky sa po kvapkách vliali do najbližšieho potôčka, skrývala mnoho tajomstiev, ktorých súčasťou boli ľudia. Obyčajní aj tí menej obyčajní, chudobní aj bohatší, zdraví aj chorí, milí aj sebeckí, ženy, deti, muži. Všetkým pomáhali tajomné víly. Niekedy však obyvateľom mohli lietajúcim prachom poštekliť nos a oni to zvalili na pelovú alergiu. No tieto čarovné bytosti to nevzdávali a ľuďom aj ich krajine neprestávali pomáhať. Na jar pomaľovali krídla motýľom a v zime lesným zvieratám pripravujúcim sa na zimný spánok spievali najkrajšiu uspávanku. Uspávanky spievali aj ľuďom a vo vačku im vždy priniesli nejaký sen.

Snom sa venovali tri víly. Viera, Nádej, Láska. Ľudí poznali, videli ich vnútro, a tak vedeli, aký sen ich spraví lepším človekom. Spiacim do ucha vždy šepkali príbehy o odolnosti, odvahe a sny sa tak stali miestom, kde človek mohol nájsť pochopenie a inšpiráciu, aby sa vyrovnal výzvam bdelého sveta. Viera do ich sna vždy pridala semienko naplnené silou prekonať nepriazeň osudu. Nádej malovala horizont v odtieňoch optimizmu a človeka viedla k svetlejším zajtrajškom. Láska človeka vždy zabalila do vrúcneho objatia, upokojila rany z minulosti a vyvolala pocit empatie a porozumenia.

Ich obľúbenými boli deti, ktoré ešte nezažili krutosť tohto sveta a vždy mysleli čistým srdcom. Do snov im vždy poslali cválať jednorozčca či

dinosauru, zobrazovali im obľúbené hračky, komiksy, spomienky a snažili sa pre ne ešte pred dospelosťou stihnúť urobiť čo najviac.

Jednej noci, keď sa zdalo, že hviezdy svietili svetlejšie než obyčajne, navštívili izbu dievčatka menom Eliana. Tá sa odlišovala od ostatných tým, že sa životným tancom pohybovala na vozíčku s kolesami. Jej cesta bola valčíkom odolnosti. Ladne sa krútila cez výzvy ako jemná stuha vo vetre. V galérii výziev by bola portrétom vytrvalosti. Snívala o tom, ako sa stane baletkou. Viera, Nádej, Láska vedeli, že jej s tým musia pomôcť.

Ešte v tom týždni im medzi učiteľský zbor v škole nastúpila nová pani učiteľka slovenského jazyka. Po dlhšej dobe Eliana aj jej spolužiaci zistili, že okrem písania textov a čítania literatúry patrí medzi jej záľuby aj hra na klavíri. Keď im hrala, klavírne tóny sa rozlievali ako vôňa čerstvých kvetov. Osviežovali každého, kto ich počul. Teplá hudba

zahrievajúca duše poslucháčov sa zapáčila aj Eliane a túžila si hru na klavíri vyskúšať. Pani učiteľka jej to dovolila a dievčatko si tak našlo novú náplň života. Po dlhšom čase hrávania na školskom klavíri si malá pianistka priala mať svoj vlastný dom. Jej rodina, ktorá v ňu vždy verila, jej pomohla splniť si sen a zadovážila jej ho. Každým dňom jej schopnosti rozkvitali ako kvet. Každá nová nota, nová pieseň, ktoré sa naučila, boli ako mlynček, ktorý pomaly, ale istotne, mlel zrnka zlepšenia. Najradšej zo všetkých hrávala piesne, ktoré patрили ku choreografiám baletu. V nich sa nechala unášať, cítila sa akoby bola ich súčasťou. V momente ako videla najnovší plagát z miestneho baletného štúdia, že doň hľadajú hudobníkov, vycítila, že je to jej šanca. Riaditeľ baletného štúdia bol veľmi milý človek. Prinášal teplo a svetlo každému, koho stretol. Započúval sa do Elianovej hry, a tá ho preniesla do inej galaxie. Dal jej príležitosť hrať na vianočnom predstavení. Bolo to jedna z najdôležitejších akcií školy. Dievčina naň dlho cvičila, pripravovala sa, tvrdo na sebe drela. Chcela, aby to bolo perfektné.

Nastal deň koncertu. Z dievčatka na vozíčku bolo cítiť prúdiť nervozitu. No hneď ako sa jej končeky prstov dotkli klávesov, nervozita sa vyparila. Nechala sa nimi uniesť do sveta, kde spoznala svoju hodnotu. Pri každom dotyku jej duša tancovala s baletkami v rytme melódie. Tá ju naplňovala nevyčerateľnou energiou. Cítila, že je súčasťou tanca, ktorý jej však nebol umožnený. V hudbe našla svoju podstatu a radosť, naplnenie, zmysel, no najmä pokoj.

Prišli ju podporiť všetci známi. Medzi divákmi bola nová pani učiteľka, ktorej na ramene sedela prvá víla Nádej a počas celého predstavenia jej z tváre nezišiel úsmev. V prvom rade sedela jej rodina. Okolo nej veselo tancovala druhá víla Viera. Pretože v Elianu nikto tak veľmi neveril, ako jej najbližší. Zo zákulisia ju pozorne sledoval a obdivoval láskavý riaditeľ, ktorému vrecko kabáta zdobila tretia víla Láska. Vďaka jeho láskavosti teraz hrala na pódiu.

Tri víly dievčine do života poslali ľudí, ktorých emócie posunuli jej život správnym smerom vpred.

Anežka Stašová, 9.A Cena poroty v celoslovenskej literárnej súťaži Jašíkove Kysuce

ADVENT SO SLOVENSKÝMI SVÄTĀCAMI

Tohtoročný advent naša škola prežívala veľmi intenzívne. Dni do Vianoc sme si odpočítavali zaujímavými úlohami. Žiaci 1. až 9. ročníka sa zapojili do aktivity „Advent so slovenskými svätcami.“

V pondelok 2. 12. sme začali s **Andrejom Svoradom**, ktorý sa riadil heslom: „Modlí sa a pracuj.“ Žiaci mali byť v tento deň bez televízie.

V utorok 3. 12. sme pokračovali s **Annou Kolesárovou**. Bola to mladá žena, ktorá bola zabitá kvôli obrane čistoty. Počas tohto dňa mali žiaci počas veľkej prestávky navštíviť kaplnku a skúsiť počúvať na pár minút ticho a žiaci 4. až 9. sa mali v tento deň pokúsiť ísť na prvopiatkovú svätú spoveď.

4. 12. sme spoznali svätého **Aman-tiusa**. Bol misionár, ktorý neúnavne kázal, učil, napomínal, dokonca aj kráľa. Úlohou pre nás deti bolo urobiť našim rodičom teplý čajík. Starší žiaci si ráno spoločne čítali evanjelium na daný deň.

5. 12. patrila **Benediktovi**. Viedol veľmi prísny život. Pôstil sa, modlil, zriekol sa mnohých vecí. My sme sa mali pokúsiť zrieknuť nejakej sladkosti a priniesť ju do krabičky obety. V tento deň mali žiaci 4. až 9. ročníka zaujímavú aktivitu, ktorá spočívala v službe druhému. Tomu, kto má najbližšie narodeniny, mali vyčistiť topánky.

Na svätého **Mikuláša** sme si okrem tohto svätca učili aj svätého **Bystríka**. Bol žiakom sv. Cyrila a Metoda a podľa ich príkladu ďalej šíril Božie slovo. Deti sa mali pokúsiť pomôcť súrodencovi, babke alebo rodičom s niečím, čo naozaj neradi robia.

Cyryl a Metod si našiel miesto v našom kalendári 9.12. Poslúchli panovníka Michal III. a išli na Veľkú Moravu. Žiaci sa mali pokúsiť ne byť leniví a poslúchnuť na prvé slovo.

Medzinárodný deň jazykov
– 26. september

10. 12. patrila **Emeránovi**. Dostal dobrú výchovu i vzdelanie a stal sa kňazom. Dnes sa všetci pokúsili zájsť na sv. omšu.

Svätý Gorazd bol prvým slovenským spisovateľom. V našom kalendári si našiel miesto 10. 12. Preložil Sväté písmo do slovenského jazyka. Žiaci 4. až 9. mali v dnešný deň prečítať evanjelium a menší žiaci si prečítali jeden z adventných príbehov.

12. 12. patrila **Košickým mučeníkom**. Boli to traja kňazi, ktorí boli pokúšaní majetkami, aby sa vzdali viery. Keď to nepomohlo, tak ich umučili. Podľa ich príkladu sme odolávali pokušeniam dňa.

Svätého Severína sme si učili 13. 12. So vzácnosťou prijímal dary, ktoré dával hneď ďalej. Preto sme v tento deň nemali zabudnúť poďakovať kamarátom, rodičom, učiteľom...

16. 12. sme si pripomenuli **Sáru Salkaházi**. Bola to Košičanka, ktorá sa stala učiteľkou. V tento deň mali všetci za úlohu pomodliť sa za učiteľov a robiť im radosť.

Titus Zeman bol s nami 17. 12. Mal veľkú úctu k Panne Márii, uvedomoval si jej pomoc vo svojom živote. Úlohou bolo pomodliť sa desiatok ruženca k úcte Panne Márii.

Posledný deň nášho školského adventu sme si učili **Zdenku Schelingovú**. Bola rehoľnou sestrou a zároveň ošetrovateľkou. Žiaci 4. až 9. ročníka mali ísť na vianočnú svätú spoveď a žiaci 1. až 3. ročníka sa mali zrieknuť telefónu a internetu na celý deň. Takto posilnení sme s radosťou vykročili na prázdniny a tešili sa na príchod malého Ježiška.

Dominika Klušáková, 9.A

Dobrodružstvo

*Stratila som sa
Živej duše nevidieť
Len tak-tak sa držím nad vodou
Pomaly je už zo mňa koža a koža
Neprežijem to
Som tu úplne sama
Len ja a moje myšlienky
Čítim sa ako ryba na suchu
To len preto, že som mala
jedovatý jazyk
A stále som bola niekomu
za päťami
To je môj koniec
Prosila som, aby ma v tú chvíľu
niekto obľah vodou
Prebrala by som sa z toho sna
No márne, nemohla som kričať
Ani dať nohám pokyn na útek
Nevzdala som to
Pretože najviac zo všetkého som
to túžila vyskúšať znova*

**Vanessa Ďjubeková, 9.B,
II. miesto v celoslovenskej
literárnej súťaži
Literárna cena Janka Frátrika**

Gajdoši zo Škótska

Gajdy

V našej škole sa v septembri konala zaujímavá prednáška o gajdách, ktorú prezentovala Alžbeta Selecká so svojimi hosťami – gajdošmi z Oravskej Polhory i Škótska.

Dozvedeli sme sa veľa fascinujúcich informácií o tomto historickom hudobnom nástroji. Gajdy majú svoj pôvod v Ázii a sú staré približne 5 tisíc rokov. Keď gajdy začali existovať, vyzerali ako tenká píšťalka. Postupom času im však ľudia pridali „ozvučenie“ z kravského rohu a neskôr aj mech, aby gajdoši nemuseli neustále fúkať. Na gajdách sú dve píšťaly. Jedna z nich je bez dierok a nazýva sa huk. Na huku sa nedá meniť zvuk, iba hučí. Prvá zmienka o gajdách u nás na Orave pochádza z roku 1569. Taktiež sme sa dozvedeli o zostave hudobníkov - gajdošskej dvojky alebo trojky, ako sa často nazýva. Obsahuje gajdoša, huslistu a speváka. Gajdy sú zapísané v UNESCO. Tento hudobný nástroj má s rôznymi odlišnosťami takmer každá krajina v Európskej únii. Hostia nám ukázali taktiež aj takzvané malé škótske gajdy, ktoré sú iné ako naše. Do nich sa nefúka, vzduch sa do nich dostáva druhou rukou. Gajdoš si dá mech pod ruku, a tak zbiera vzduch. Gajdy vyrábajú špeciálni výrobcovia, na Slovensku napríklad Juraj Dufek z Bojníc. Ozvučnica gájd je tradične vyrobená z kozej kože, no dnes sa vyrábajú aj z kravskej kože, ktorú výrobcovia musia narezat do tvaru kozy. Prednáška nám poskytla hlbší pohľad na históriu a výrobu gájd, obohatila naše poznatky o tomto jedinečnom nástroji a náhodne sme zistili, že aj medzi našimi žiakmi je jeden, ktorý ovláda hru na gajdy. Je

ním Matúš Vonšák z 9.B. Neodolali sme a opýtali sme sa ho zopár, verím, že zaujímavých otázok.

Matúš, ty ako jediný z našej školy vieš hrať na gajdách. Ovládaš aj iné hudobné nástroje. Kto ťa priviedol k muzike a hre? Hráš na viacerých nástrojoch na píšťalke, husliach a gajdách, no naučiť sa hrať na gajdách bolo dosť ťažké, asi najťažšie spomedzi ostatných nástrojov. Vedel na nich hrať môj pradado, bol hudobník a to bola aj inšpirácia pre mňa. Chcel som ísť v jeho šlapajách. Hra na gajdy ma lákala, bola to pre mňa výzva.

Odkedy hráš na gajdy?

Hrať na gajdách som začal, keď som mal 8 rokov. Predtým som hral na píšťalke a ešte po gajdách som začal hrať na husliach.

Máš vlastné gajdy?

Nie nemám. Vždy som trénoval na „cvičných“ gajdách. Mal som požičané gajdy aj od pani Seleckej. No raz si ich určite zaobstarám.

*nesie v sebe kus histórie,
či si šťastný, či žalostný,
srdiečko ti zahreje.*

*Svetom šíria jedinečné nôty.
Veselo hrajú, doďaleka znjú.
Ak nevieš, čo od dobroty,
zagajduj si aj ty tú svoju.*

Diana Kurtáková, 6.A

Gajdošská báseň

*Gajdy v poli zaspievajú,
vietor nesie tón, čo majú.
Z koženého mechu dýcha
zvučná pieseň do ticha.
V ruke gajdoša sa smejú
melódie po kraji rozlejú.*

Braňo Kobroň, 6.A

*Čo to fučí, čo to bečí?
Ale im to veru svedčí.
Veď sú to gajdy!
Pekný kožuštek majú,
pomaly sa nadúvajú.
Z dierok tóny vyskakujú
a dievčence poskakujú.
Už je krásne veselo,
dlho takto nebolo.*

Simon Chudják, 6.A

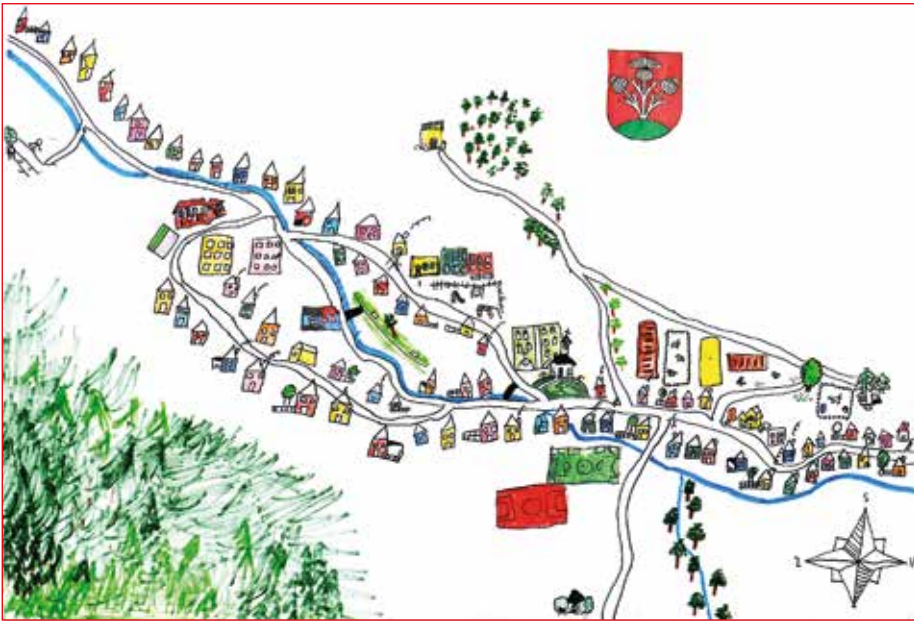
Počuli sme, že nehráš podľa nôt, je to pravda?

Áno, je to tak, hrám podľa čísiel. Každá dierka na píšťalke má svoje číslo od 1 do 7 a to spája píšťalku s gajdami, pretože tie majú tiež píšťalku. Začiatky boli ťažké, ale teraz mi to ide jednoduchšie.

Kde ťa môžeme najbližšie vidieť a hlavne počuť hrať?

Vystupujem s gajdošskou hudobnou skupinou Ľubomíra Lusčoňa, no na gajdách som ešte nevystupoval. Môžete ma tu vidieť a hlavne počuť vystupovať len na píšťalke. V lete sme nahrali vlastné CD, ktoré si môžete zakúpiť. Je to vhodný darček aj pod stromček. Takisto nás čaká vystúpenie v našom kostole na každoročnom projekte Slovensko spieva koledy, a na jasličkovej pobožnosti.

Kiara Stašová 9.B

Dedko Pavlik

„Pre nás žili, pre nás pracovali a trpeli bez oddychu celý život až do konca, i nechže im je obom ľahká slovenská zem.“

Týmito slovami končí Tajovského poviedka. Často sa nám nechce robiť. Zabúdame, že na to, aby sa nám žilo tak dobre, ako si žijeme, musí niekto pracovať. Rodičia, starí rodičia, prastarí rodičia... Pracovitosť sa medzi nami mladými už akosi nenosí. Základná vlastnosť, ktorá vystihovala starého otca v poviedke bola pracovitosť. Skoro ráno vstával a neskoro večer chodil spať. Mal rád

leto, lebo mohol dlho pracovať. A ja mám takého dedka!

Mojím vzorom pracovitosti je dedko Pavlik. Od malička bol naučený tvrdo pracovať. K robote viedol svojich synov a priúča všeličomu aj nás, svojich vnukov.

Dedko Pavlik pri práci nešťastne prišiel o ruku. Napriek tomu je veľmi zručný. Dokáže skoro všetko opraviť, hoci len o jednej ruke. Dokonca dokáže hrať na heligónke. Dlhé roky takto pôsobil vo folklórnej skupine a užíval si to. Má rád robotu. Ráno sám narúbe drevo a zakúri v peci. Okrem toho, že mu chýba časť pravej ruky, na ľavej ruke má len štyri prsty. Vyskúšajte si, čo by ste takto dokázali vy? Dedko

miluje prírodu. Keď bol mladší pracoval ako vodič autobusu. Po úraze už nemohol plnohodnotne chodiť do práce. Aj tak neleňošil a celé leto trávil v lese. Čistil les, zbieral čučoriedky, chodieval na hríby. Inokedy pomáhal babke či svojim deťom. Pomoc neodmietol ani svojim susedom. Nasadol do traktora a šiel.

Teraz pre chorobu už toľko nevládze, ale stále sa motá po dvore či po dome. Ak sa inak nedá, pomáha dobrým slovom a dobrou radou.

Mám rád svojho dedka. Je pre mňa dôležitý. Snáď raz o mne moje vnúčatá tiež budú môcť povedať, že majú pracovitého dedka.

**Adam Ferneza,
2. miesto Majáčik, próza**

Vianočný zázrak

Nadišiel čas, ktorý je pre všetky deti najkrajším obdobím. Čas Vianoc. Deti sa bláznia v snehu, stavajú snehuliacov a očakávajú darčeky od Ježiška. Medzi sebou si vymieňajú svoje túžby a dohadujú sa, čo asi nájdu pod vianočným stromčekom.

Takto veselo bolo v tomto predvianočnom období aj na ulici v jednom mestečku. Chýbalo tam však jedno dievčatko. Malá Kristínka bola totiž vážne chorá. Mamička ju vonku pustiť nemohla, lebo bola slabá a jej zdravotný stav by sa mohol ešte zhoršiť. A tak sa Kristínka na deti pozerala len z okna a smútila, že nemôže byť

s nimi. Kým ostatné deti šantili a písali listy Ježiškovi s prosbou o darčeky, ona chcela len jedno. Byť zdravá a môcť ísť von ku kamarátom. Každý deň sa za to modlila. To je tak, zdraví ľudia majú veľa túžob, no chorí len jednu. Aby boli zdraví.

Večer pred Štedrým dňom dievčatko zdobilo s mamičkou stromček. Obdivovala vianočné ozdoby, ktoré sa v odrážajúcom svetle leskli a menili farby. Zrazu sa jej zazdalo, akoby sa v tej najväčšej guli zjavil malý anjeličok. Poďišla k nej bližšie a anjeličok sa na Kristínku šibalsky usmial. „Ach, keby som

bola zdravá, drahý anjeličok, všetko by bolo oveľa krajšie a jednoduchšie,“ vzdychla smerom k vianočnej guli.

Vianočné ráno vstala dievčinka veľmi svižne z postele. Cítila sa veľmi dobre, bola plná síl. Jej mamička neverila vlastným očiam, keď dcérku videla behať. Teplota a všetky bolesti zmizli. Rozbehla sa k vianočnému stromčekomu, aby pohľadala anjeličoka na vianočnej guli a poďakovala mu. Prezrela ich všetky, no po anjeličkovi nebolo ani stopy. Tak aspoň smerom k malému betlehemu, čo zdobil stromček, silno zakričala: „**Ďakujem!**“

**Sofia Gonšenicová 4.B,
2. miesto v okresnej literárnej súťaži Detský literárny Majáčik**

Osemsmerovka

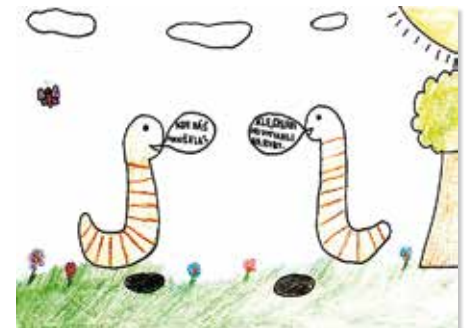
A	O	K	P	R	A	V	I	A	N	O	C	E	P	O
Š	I	K	J	E	Ž	I	Š	K	O	S	S	N	A	V
N	A	K	V	E	R	O	D	I	N	A	O	E	N	O
S	V	L	U	A	I	N	Z	E	M	A	M	R	N	C
N	A	K	Á	L	H	V	Í	E	Z	D	A	G	A	I
E	D	N	A	T	Á	O	C	K	E	V	R	I	M	E
H	V	A	M	P	P	Š	R	A	Y	J	E	A	Á	R
U	E	M	E	Z	O	I	H	L	I	Č	I	E	R	Y
L	N	O	B	O	S	R	V	O	D	A	S	S	I	B
I	T	K	A	P	U	S	N	I	C	A	R	E	A	K
A	K	Č	O	L	V	S	V	E	T	I	E	L	K	A
K	D	S	N	E	H	S	T	U	H	A	C	K	M	O
D	A	R	Č	E	K	Y	S	E	L	I	N	A	A	V
S	A	D	O	S	T	I	Z	I	M	A	A	L	M	C
M	O	R	T	S	Y	N	Č	O	N	A	I	V	A	A

Margaréta Brandisová 6.A

MIKULÁŠ, SNEHULIAK, VIANOCE, VIANOČNY STROM, SNEH, SOB, PERNÍKY, SVETIELKA, HVIEZDA, ADVENT, KAPOR, JEŽIŠKO, PANNA MÁRIA, VLOČKA, RODINA, IHLIČIE, DARČEKY, STUHA, SLADKOSTI, KYSELINA, ENERGIA, KAPUSNICA, VLAK, LES, ŠALÁT, OVOCIE, HAVKO, VODA, RYBKA, ZEM, MAMA, OVCA, ZIMA, SOMAR

JANKA JAGELKOVÁ 5.A

Diana Kurtáková, 6.A

Noemi Barnášková, 6.A

Alica Pindjaková 6.A